

310887 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11 } చెన్నపట్టణము 1924 వ సం॥ జూన్ నెల 12-వ తేది గురువారము } No. 62
సంపుటము ౧౧ } శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, శ్వేతమాస శుద్ధ దశమి ౧౦. } సంచిక ౬౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వందభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును, వాపుల రూపుమాపను.
తగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును తద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కాశోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

బాక్సినిడబ్బీతో నవా పీసా 1-కర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి నీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

అర్జును చిన్నదియైనను లేక పెద్దదియైనను మిక్కిలి శ్రద్ధతో చేయబడుచు

పట్టెలుతీర్చిన డ్రైమందుగాజులు

8 న-7 సవరములలో తయారగునట్లు జత 1 కి చేదారము నవా మజారి రుప్ 10.

బోలు చేతి గొలుసులు

4 న-3 సవరములలో తయారు చేయవచ్చును. తరుగునవా మజారి ఖర 1 కి రు. 14

గెట్టి గొలుసులు

5 న-10 సవరముల వరకు తయారు చేయవచ్చును జత 1 కి మజారి రుప్ 10, 15 వరకు గలదు.

(6) 172 పుటుంగల అంకపైన మా క్యాటలాగు 1 కి ఖర. రుప్. 1-0-0.

ఉమ్మిడి రాసుయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, మలువర్తలు, చైవాబాదుకోడ్డు, మదరాసు.

వెలస్వల్పము! ఫలమత్యధికము!! ప్రతియొక్క రుతవృక్ష వాడతగినది!

పాశ్చాత్య ఔషధాచలపండితులు వారి లోకామయనార కస్తూరమాత్రలు:—ఈ దివ్యమధము మిక్కిలి విలువయైనకస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అమూల్యమైన కనకములనుచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇంత విలువగల ఔషధమువీడవారు మొదలు భాగ్యవంతులు వరకు కష్టములేక కొనుటకై 250-300 మూత్రలు గల బుడ్డి 1-కి ధర 1-4-0 కే యివ్వబడుచున్నది. 6 బు 1-4-0. ప్యాకింగు, పోస్టాజునకు. బిడ్డలు మొదలు పెద్దవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికి అనుపానధేదములతో వాడవలెను. ఇవిగాక ఈ దిగువ తెలుపబడినవి అత్యద్భుతమగు గుణమిచ్చును.

వ్యవస్థరాజరసాయనము:—బలహీనము, రక్తములేనివారు, నిశ్శక్తులు, జ్ఞాపకశక్తిలేనివారు, అతి కాకమొదలగు వ్యాధుల కలవారి కిదిరామకాణమునంటిది. వైద్యాధులను తుడుపుటయేగాక మంచిన కస్తూరిని, అద్భుతమైన ధాతువృద్ధినికలిగించును. 2-0-0

మహాభృంగములకలెము:—కండ్లుకుంటు, నిద్రలేమి, మనస్సుకు వ్యాధులను, విసుకని తలనొప్పి, మొదలు పనిచేయకుండుట మొదలగు రోగి, నేత్రరోగములను తప్పక తుడుపును. 0-8-0

దగ్గుదరిహరణి:—ఎట్టిరకము తీట, పొడ, ఎంతకాలము నుండియున్నను మామూలుటలలో మాడిపోవును. 0-4-0

చారికేశాంజనము: కండ్లలో ఎఱుపు, నిర్లుకారుట, మనక గాయముడుట, కండ్లనొప్పి, కండ్లమంట మొదలగునవిమాచును 0-8-0

మా శౌవధములన్నియు ధరస్వల్పము, ఫలమధికము. దీనినిజము ఒకసారి మాత్రం వాడవలెను కొనినవారికే తెలియును.

పాశ్చాత్య ఔషధాచలపండితులు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు.

శ్రీ సీతారాధువైద్యశాల, మైసూరు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

7.6-24 తేది శనివారమునుండి 18.6-24 తేది శుక్రవారమువరకు, దినమునకు రెండుసార్లు, సాయంత్రము 6-15 రాత్రి 8-30 గంటలకు శని, అనివారములందు మధ్యాహ్నము 2-15 గంటలకుకూడ యూనివర్సల్స్ ట్యువెండు సినిమాలో **డేనియల్ బూని** అద్భుత వైర్యసాహసకృత్యములు గల చిత్రాత్మకకళ, ఉపకథలు 7, 8, 9 మూడవవారము - 6 భాగములు. ప్రెజెంట్ యూనివర్సల్స్ ప్రెజెంట్ వాక్సింగు సినియరుది లెదర్ ఫ్రువర్సు కూడ చూడవచ్చును.

బడికిపోవు పిల్లల తండ్రుల కొక వరప్రసాదము

మా "ఎయి" గలకలను లైట్ చూసునుండి క్రింద కడవేసినచో పలకే పుగలుతు. 1

ఈ దిగువ తెలిపినవారికి ప్రాక్ రెస్పింజివ్ నకచ్చును.

Messrs T. H. Khanna
27, Linga Chetty Street, Madras

సులౌచనములు

అగ్రధకర్నాట దేశములందు శత్రువులను హతించి లెగిన శూచనములను గాగరంటిగా ఇవ్వగల సమర్థులని కాంగ్రెస్ పత్రికలకు పొందిన మేము గుంటూరుపట్టణముందు బాంచి అఫీసు యేర్పాటు చేసినందులకు సంకల్పించుచు, అట్టి అకకాశమును గలుగజేసినందులకు అగ్రధకర్నాటకు సాదగులకు ఆభివరదము లర్పించుచున్నాము.

జె. సరసింజా రావు, మేనేజరు.

గ్రాంధి) పెన్సిల్వేనియా, యాన్. వాక్స్, బిల్డింగ్స్, గుంటూరు) వైట్ బ్రడ్ గాజీపిషాద్, మైసూరు

చెన్నపురి బజారుధరలు

జూన్ నెల 12-వ తేది గురువారము

(1) ధాన్యములు

దసయలు బా 1-కి రు 85-0-0 మొదలు 45-0-0 వరకు	
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు, వరకు
కునుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు 18-0-0	14-0-0
నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 16-8-0	17-0-0
డిల్లీవి ,, డిటా 45 గలవి ,, 16-8-0	17-0-0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8-12-0	9-0-0
సుత్తలు ,, ,, 24-0-0	26-0-0

(2) వత్స ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205 రు 11-0-0 రు 12-0-0	
పెనగలు ,, డిటా ,, 10-12-0	11-8-0
పెనలు ,, డిటా ,, 10-12-0	11-4-0
మినుములు ,, డిటా ,, 12-8-0	13-12-0
ఉలలు రు 164 ,, ,, 9-4-0	10-4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు నూనె బా 1-కి రు 160-0-0	170-0-0
నెయ్యి వు 1-కి ,, ,, 14-0-0	26-0-0
కొండాపురం వేరునెనకవత్సబా 1-కి ,, 60-0-0	62-0-0
యితర ప్రదేశము ,, ,, 55-0-0	58-0-0
వేరునెనకనూనె గానుగ బా 1-కి రు 142 మిమకనూనె 185	
అముము నూనె బా 1-కి	రు 160-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి రు 210-0-0	215-0-0
కుంకనపు ,, ,, 160-0-0	165-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరివి) బా 1-కి రు 80-0-0	112-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 45, 50	
కాశవాస్త్ర పాయకట్టు ,, ,, 60, 70	
బెల్లము బా 1-కి రు 85-0-0	90-0-0
అంతపండు బా 1-కి రు 26-0-0	42-0-0

(5) ఇనుము

పట్టులు రఖం బా 1-కి రు 88-0-0	96-0-0
చదరం ,, ,, 82-0-0	86-0-0
రవుండు ,, ,, 81-0-0	87-0-0

(6) లోహములు

కెండి 100 తులంకు రు 78-0-0	84-0-0
బంగారము, కులము 1-కి రు 25-6-0	25-8-0
నగరము 1-కి	16-8-8
ఇత్తడి బా 1-కి రు 295-0-0	300-0-0
రాగి డిటా రు 840-0-0	845-0-0
అస్కా చక్కెర బ 1-కి రు 46-12-0	47-0-0

(7) రంగులు అలిజరైను

అవుకప్పుడు 20 డిగ్రీలు రు 92-0-0	
తొట్టి కప్పుడు డిటా	డిటా
సింహం డిటా	డిటా
4 గుర్రం డిటా రు 86-0-0	

కొటిల్లుని అర్థశాస్త్రము

గొంధక ర్తలు:—మామిడిపూడి-వేంకట రంగయ్య, ఎం. ఎ., ఆకుండి. వేంకటశాస్త్రి

చంద్రగిరి చక్రవర్తికి సభాసమంత్రియైన చాణక్య డనునామాంతరముగలిగినట్టియొక కొటిల్లునిచే రెండువేల సంవత్సరములకు పూర్వము వ్రాయబడిన సంస్కృతగొంధమునకు సరియైన తెలుగు, పరిపాలనవిధానమునుగూడించి మనపూర్వులు వ్రాసిన గ్రంథములన్నిటిలో సగ్రగణ్యముదీనినాధారము చేసికొనియు కామంధికాదులు వాగ్గ్రంథములరచించిరి. పాశ్చాత్యులు సహిత మిట్టియొద్దగొంధములేదని పొగడియున్నారు. వ్రాసిన కాలముందలి మనజేతములోని రాజ్యము లేటు పాలింపబడుచుండెనో తెలిసికొనగోరువారికిని చారిత్రపరిశోధకులందరికిని నిది యముల్యమైనది. గ్రంథమునువ్రాసినవాడు కొటిల్లుడేనా కాదా, గ్రంథకర్తలమెట్టి, గ్రంథముందు వర్ణింపబడిన రాజ్యాంగము యొక్క సభాసలక్షణము లేవిగననుమములను విమర్శించిన యుద్ధోద్ధారము చేర్చబడియున్నది. 500 పుటలగ్రంథము. కాలికోతైండు. ఖరీదు రు 4-0-0 మాత్రము.

మామిడిపూడి వేంకటరంగయ్య. మహారాజాకారేణి, విజయనగరం.

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

(స్వీయవిలేఖరి)

జూన్ 8:—వై జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘసమావేశము యీ నెల 7, 8 తేదీలయందు నెల్లూరు స్వరాజ్య కార్యాలయమున జరిగినది. శ్రీయ్యతులు కోమాంధూరు పార్థసారధిఅయ్యంగారు, పోలవరపు గోవిందరావు, కటికి నేని వెంకట్రామరావు, పోలా వెంకటప్పయ్య, గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్య, ఇస్కా చెంచయ్య, మహమ్మద్ రహింతుల్లాసాహెబు, ఖాజామొహిదీన్, పోలవరపు నుబ్బరామయ్య, ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య, శ్రీమతులు పానకా కనకమ్మ, కూరపాటి మంగళాంబగారు మున్నగు ప్రతినిధులు విచ్చేసియుండిరి. ఈసమయ తీర్మానములు ఆమోదించబడెను.

1. అసహాయోద్ధ్యమముకొరకై అఖండత్యాగ మొనర్చి విశేషకష్టనష్టములకు లోనై యిటీవల స్వర్ణఖిలన శ్రీయ్యత కటికి నేని విజయరామయ్యగారి మరణమునకు ఈసభవారు చింతిల్లు వారికుటుంబమునకు వారిసానుభూతిని చూపుచున్నారు.

2. ఈక్రిందివారినిరాష్ట్రసంఘమునకు యీజిల్లాతరపున సభ్యులుగా యెన్నుకోవడమైనది.

1 శ్రీమతి పొణకా కనకమ్మగారు, 2 కూరపాటి మంగళాంబగారు, 3 ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు, 4 వెన్నెల కంటి రాఘవయ్యగారు, 5 బెజవాడ నుందరరామిరెడ్డిగారు, 6 బెజవాడ చెంద్రశేఖరరెడ్డిగారు, 7 తేటూరు నుబ్బరామిరెడ్డిగారు, 8 తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు, 9 కొండాడై శ్రీనివాసగారు, 10 కేళభట్ల రంగయ్యగారు, 11 వెన్నెలకంటి గోపాలరావుగారు, 12 మిడుతూరు వరదేశ్వరయ్యగారు, 13 వెల్లూరు రామకృష్ణయ్యగారు, 14 కె. వి. రాఘవాచార్యులుగారు, 15 కటికి నేని కల్యాణరావుగారు, 16 కటికి నేని వెంకట్రామరావుగారు, 17 బొమ్మ శేషరెడ్డిగారు, 18 చతుర్వేదుల కృష్ణగారు, 19 మహమ్మద్ ఖాజామొహిదీన్ గారు, 20 మహమ్మద్ రహింతుల్లాసాహెబుగారు, 21 కరణం పద్మావాయుని, 22 దిగుమర్తి హనుమంతరావుగారు, 23 వావిలి కొలను నరసింగరావుగారు, 24 దేశిరెడ్డి శేషరెడ్డిగారు, 25 కామిరెడ్డి వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు, 26 దర్శి వెంకటసుబ్బయ్యగారు, 27 ఇసకా చెంచయ్యగారు.

8. కోవూరుతాలూకాసంఘమువిషయమై, తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారు వ్రాసిన జాబునున్న, అందువైజిల్లా కాంగ్రెసుఅధ్యక్షులు వ్రాసిన నోటునున్న చదువడమైనది. కోవూరు తాలూకా సంఘము ఖ్యస్తానము బుచ్చిరెడ్డిపాలెమునకు మార్పుట ఉచితమని ఈసభవారు అభిప్రాయపడుచు అప్పప్రయత్నములు జరుగవలసినదిగా బుచ్చిరెడ్డి పాలెంలోని తాలూకా సంఘసభ్యులను కోరుచు తీర్మానించుచున్నారు.

హిందీప్రచారము భట్టారం వెంకట సుబ్బయ్య శర్మగారు వ్రాసిన జాబు చదువడమైనది. నెల్లూరులో హిందీ ప్రచారమునకుగా వారికి నెలకు రు 10/00 జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘము తరఫున యిచ్చునట్లుగా తీర్మానించడమైనది.

9. జిల్లా ఖద్దరుసంఘమునుగూర్చి శ్రీయ్యత కోమాంధూరు పార్థసారధి అయ్యంగారు వ్రాసిన జాబు చదువడమైనది. జాబులోని సందర్భముల ననుగుణించి వారు పనిచేయుటకు వీలులేకుండుటవలన జిల్లా ఖద్దరుసంఘములో సభ్యులును సత్కార్యవా ఆశ్రమ కార్యదర్శియు నగు శ్రీయ్యత చతుర్వేదుల వెంకట కృష్ణ వెంటనే ఖద్దరు వస్త్రముల స్వచ్ఛత నిరూపించు కార్యములను చేయువలసినదిగాను, వ్యాపారాధిపతి ఇబ్బంది కలుగనంత ఉధ్యమైంత త్వరలో పనికి గడంగవలసినదిగాను ఈసభవారు వారిని ప్రార్థించుచున్నారు. ప్రకృతము శేవు ఉదయమునుండి ఈకార్యమును వారు చేయలేనందున జిల్లాసంఘ కార్యదర్శిగారు ఈపనిని శ్రీ చు. వె. కృష్ణగారు పూనువరకును జరుపవలసినదిగా కోరుచున్నారు.

10. పెద్దపుత్తేసు ఫిర్కా కార్యదర్శిగారు వ్రాసిన సిఫారసు జాబునున్న అచ్చటి పంచముల అట్టినిన్న చదువడమైనది. లోగడ తే. 2.1.23 న వీరికి రు 100/00 యివ్వవలసిగట్టుగా ఈసంఘమువారు లోగడనేతిన తీర్మానము ననుసరించి వై మొత్తములో సగము వెంటనే అఫిర్కాసంఘమువారి జవాబు దారినాడ అచటి పంచములద్యాలయమునకు వాడవలసినదిగా వారికి పంపవలసిగట్టుగా తీర్మానించడమైనది.

2. టవున్ ఫిర్కా కార్యదర్శిగారు పంపిన అఫిర్కా బాకీవట్టిని చదువడమైనది. బాకీదార్లను త్వరలో తమ మొత్తములను ఫిర్కాసంఘమువారికి చెల్లించవలసినదిగాను, ఇప్పటికే చాల కాలమయినదినిన్ని బాకీలు వెంటనే పనూలుచేయించి అవివయము జిల్లా కమిటీవారికి తెలుపవలసినదిగా తీర్మానించడమైనది.

3. జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షులు పంపిన రాజీనామా చదువడమైనది. వారి రాజీనామాను అంగీకరించడమైనది. వారి స్థానమున శ్రీయ్యత బెజవాడ నుందరరామిరెడ్డిగారిని అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొని వెంటనే కార్యము నిర్వహింప పూనువలసినదిగా ఈ సభవారు ప్రార్థించు చున్నారు.

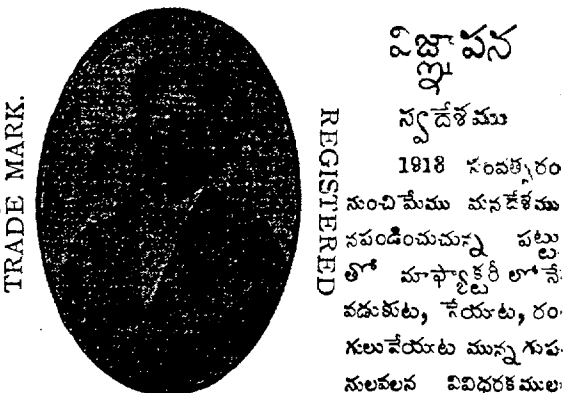
4. జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారు రగు శ్రీ పోలవరపు గోవిందరావుగారి రాజీనామా చదువడమైనది. వారి రాజీనామా అంగీకరించడమైనది. వారి స్థానమున శ్రీ చతుర్వేదుల వెంకటకృష్ణగారిని ఈ సభవారు ఎన్నుకొని వారిని వెంటనే కార్యము నిర్వహింపవలసినదిగా ఈ సభవారు ప్రార్థించు చున్నారు. వైవారు కార్యమును పూనువరకు ప్రస్తుతము ఈ పాకుండిన అధ్యక్షక కార్యదర్శులు కార్యము నిర్వహించు చుండవలసినదిగా ప్రార్థించడమైనది.

5. శ్రీ అక్క-రాజు వేంకట్రామయ్యగారు లోగడ పంపిన ప్రచారపు రిపోర్టులో గౌరవభృతిని గురించి వ్రాసినజాబు చదువడమైనది. ఇప్పటికి వారు వేతనములేక చేసినట్టి పనికి ఈ సంఘమువారు తమ అభినందనమును తెలుపుచు ఈ నెల మొదటితేది నుండి వారికి నెల 1కి రు 15/00 కేతనము యిచ్చువలసినదిగా తీర్మానించడమైనది.

6. గత రెండుమాసములప్రచారము విషయమై కార్యదర్శిగారు పంపిన జాబు చదువడమైనది. ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘము వారే ప్రచారవిషయమై వారుచేసిన కట్టుదిట్టములు అనుభవము విద కొంతకొంత మార్పుకొనునట్లు కనుబడు చుండుటవలన ప్రస్తుతము యిందునుగురించి ఈ సంఘమువారు తీర్మాన మేమిమి జేయు నవసరములేదని తీర్మానించుచున్నారు.

7. కార్యదర్శిగారు పంపిన నోటు చదువడమైనది. కాంగ్రెసు తరపున దూది కొనుగోలుచేసి గ్రామాదులలో విక్రయించుటకై కాంగ్రెసు ద్రవ్యమునుండి రు 200 00 ప్రత్యేకింపవలసినదిగా తీర్మానించడమైనది.

ముప్పనసోమరాజు అండు వీర్రాజు. పెద్దాపురము పోస్టు.

పత్తములపసులరంగులతో చిత్రవిచిత్రమైన జీసినాదా అంతులు కమ్ములతోను తయారుచేయించి వర్తకులకు తదితరులకు విక్రయించుచుంటిమి. కాకినాడలో జరిగిన 38 వ అఖిలభారత కాంగ్రెసుకన్వేషదర్శనమున మాబట్టలను ప్రదర్శించినటులను అవిచేతములోని పట్టువస్త్రములు అన్నిటిలోను ఎక్కువవాణ్యమైనవిగా అందరకు తెలిసేయున్నది. ప్రదర్శనమునుగురించి వ్రాయుచు మాబట్టలనుగురించి పీయూష కాంతిభూషణుగారు అమృత బజారు పత్రికయందు ఇట్లువ్రాసిరి:

"... ఇతర కాంగ్రెసుసభ్యులు వారున్నూ మరియితర ప్రజలుకూడ అన్నిరకములఖద్దరున్నూ ప్రదర్శించిరి. ఇంకనుఎందఱో కలరు, అందరిని ఇచ్చట ఏకరపుపెట్టుటకు వీలులేదు. పట్టువస్త్రములు ఆనేకరకములు ప్రదర్శింపబడినవి. పెద్దాపురం వర్తకులు ముప్పనసోమరాజు వీర్రాజుగార్లు పట్టుకత్తెరిములును ధోవతులును వర్తుగుడ్డలును కోటుగుడ్డలును తలగుడ్డలును చీరలును మున్నగురకములు ప్రదర్శించిరి. బెంగళూరు అస్సామువారు కూడ ప్రదర్శించిరి "

పట్టువస్త్రములనుగురించి వ్రాయుటలో మాకంపెనీయొక్క అడ్డెన్నును రకములను విల్పులుగా వ్రాయుటవలన దేశము స్వదేశీవస్త్ర పరిశ్రమలో మాప్రాముఖ్యమును గ్రహించి స్వదేశీ నభివృద్ధి పరచెదరుగాక. చెన్నపురి రాజధానిలో ప్రతిష్ఠాణము నందును మాబట్టలు దొరకును.

కొందరువర్తకులు తయారుచేయుచున్న రకములలోనే వాణ్యము తక్కువఅయిన బట్టలనువిక్రయించి మారకములని మోపపుచ్చుచున్నారగాన అందరియొక్క జాగ్రత్తకొరకు మాప్రతి బట్టియందు వుండేమాటేడ మాడ్కును ఇందున ప్రమదించితిమి.

హిందీ ప్రచారకవిద్యాలయము మదరాసు

ఉద్దేశ్యము:— దక్షిణహిందూదేశమున హిందీ ప్రచార కులు అత్యవసరముగా నున్నారు. కావున పాఠశాలలలోను హిందీపండితులుగా నుపయోగపడుటకును, హిందీ ప్రచారము చేయుటకును తగిలు కొంతమందిని ఆంధ్ర తమిళ కేంద్ర కర్నాటక కాష్ఠ్యములనుండి రప్పించి హిందీభాషాపరిజ్ఞానము గల వారిగా జేయు నుద్దేశముతో చెన్నపురియందు హిందీ ప్రచారక విద్యాలయమును స్థాపించుటకు ఏర్పాటులు జరిగినవి. హిందీసాహిత్యసమ్మేళనమునందు మధ్యమతరగతివలకు గల విషయములన్నియు నేర్పబడును. "వికారద" చిరుదుకు తగినవారుగా బాలకుల శిక్షణ యొనంగెదరు.

విద్యాలయము ప్రస్తుత మొక ఆద్యక్షమానునందును. ఒక ప్రిన్సిపాలు, 4 రు ఉపాధ్యాయులు నియమింపబడుదురు. పిరిగో నోకరు విద్యాలయమునందే బసజేసికొని యుండుదురు.

విద్యాలయముజరిపించు అధికారము యాదిగన సభు లు గల ఒక సంఘమున కొప్పగింపబడును:— శ్రీమన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, కా. నాగేశ్వరరావుగారు, కె. భావ్యంగారు, వి. రామదాసుగారు, చూలానా యాదవ్ హుస్సేను గారు, కె. సంజీవకామత్తుగారు, రాంజీ కల్యాణజీ శేకుగారు, పండిత హరిహరకర్కగారు, కరంసింగు మోహతాగారు, డల్లాగురుస్వామిచెట్టిగారు. విద్యాలయమునకు సంబంధించిన అన్ని విషయములను యీసంఘమువారు జూచుకొనెదరు. పాఠశాలలోని కట్టుబాటులగుర్చి ప్రిన్సిపాలుగారు జాగ్రత్త పరచెదరు.

విద్యార్థులవనతులు

విద్యాలయమునందు బయట నుండి వచ్చి చదువుకొను విద్యార్థులను విద్యాలయమునందు నివాస మేర్పరుచుకొను విద్యార్థులనుగూడా చేర్చుకొనెదరు. స్థలము చాలవండుటచే ప్రస్తుతము 23 మందికి మాత్రమే భోజనవసతి యొసంగబడును. విద్యార్థులు 18 ఏండ్లకు మించినవారు గానలెను. హిందీభాషవచ్చినవారిని తప్పక చేర్చుకొనెదరు.

హిందీ ప్రచారమునకేమ నుద్యుక్తులైన కాంగ్రెసుసంఘములవారిచేగాని, పాఠశాలలనుండిగాని వచ్చు విద్యార్థులవద్ద నెట్టి రుసుము వసూలుచేయరు. ఇతరులవద్ద నెలకు రూ 2 వసూలు చేయబడును. మొదటియేడు ఉచితముగా విద్య నేర్చుటకు నిశ్చయింపబడినది.

బసభోజనవసతులకగుఖర్చు

మొదటి యేడు ఉచితముగా బసనిచ్చుటకు నిశ్చయించిరి. అధికాంతి బాగుండినచో ఎల్ల కాలము ఉచితముగనే యిత్తురు. భోజనమునకు వ్యయము విద్యార్థులు భరించుకొనవలెను. నెలకు రూ 15 వరకు అగునట్లు అంచనా లేయబడినది. విద్యార్థులవద్ద నసహాయముజేయుయేర్పాటులు గూడ జరుగుచున్నవి. ఆకాల్పెనెరజేరినచో అంతా గాకపోయిన కొంతమైన విద్యార్థులకు ఖర్చుతగ్గును. ధనసాయము చుట్టిన విద్యార్థులపేర్ల క్రమముగా ప్రకటింపబడును.

ప్రస్తుతము ఒక్కసంవత్సరము శిక్షణయే ఒసంగబడును. హిందీసాహిత్యసమ్మేళనము (అలహాబాదు) వారి మధ్యమతరగతి వరకు నేర్పబడును.

ప్రారంభదినము

విద్యాలయము జూలై 18 వ తేదీన తెరువబడును. అందు చేరగోరు వారు కార్యదర్శి, హిందీ ప్రచారక కార్యాలయము ట్రెజిరీ కేసు, మదరాసు అనువిలాసమునకు జూను 80 వ తేదీలోపున దరఖాస్తు లంపవలెను. దరఖాస్తుదారులు, (1) వయస్సు (2) మాతృభాష (3) రాష్ట్రము (4) చదివియున్నచో అంగవిద్య యెంతవరకు నేర్చినదియు, (5) హిందీ ఉర్దూభాష తెంతవరకు జెలియునో వ్రాయవలెను. వెంటనే దరఖాస్తులను విచారించి యెవరు చేర్చుకొనబడినదియు జూలయి 15 వ తేదీలోపున ప్రకటింపబడును. విద్యార్థులు 12 తేదీలోపుగా చేరవలెను.

విన్నపము

స్వరాజ్యసాధనమునకై నామకు లేర్పరచి నిర్వాణ కార్యక్రమమునందు హిందీభాషా ప్రచార మొక ముఖ్యంశ మయియున్నది. అది నెరవేర్చుటకే ఈవిద్యాలయము స్థాపింపబడినది. దక్షిణ హిందూదేశమున హిందీభాషా నేర్పివారు చాలయవసరముగానున్నారు. అట్టివారిని తయారజేయుటకు తగినవిద్యాలయ మొక్కటియు లేకున్నది. ఈకారణంతో దీక్షుటకై అలహాబాదు హిందీ సాహిత్యసమ్మేళనము కాఖా కార్యాలయమయిన మదరాసు హిందీ ప్రచారకార్యాలయ సంఘమువారి ప్రయత్నముజేయుచున్నాడు. విద్యాలయము జనుప్రదిముగా తోసనాగుటకై ప్రజల సహాయముపై నాధారపడియున్నాడు.

శాసనసభా ప్రవేశము- అసహాయోద్యమము

పరస్పరభిన్నములు గావా?

దాసుగారికి చాదరిగారి ప్రత్యుత్తరము

దొర్లవ్యరాహిత్య అసహాయోద్యమ నూత్రమునకును, విభానమునకును, శాసనసభా ప్రవేశము భంగకరముగావని చెలిపి, డిల్లీ, కాకినాడ సమావేశములలో గావించబడిన రాజీ తీర్మానమును ధృవపరచుచు సిరాజ్ గంజ్ లో బెంగాలు రాష్ట్రీయసభవారు గావించిన తీర్మానమునకు "శాసనసభా ప్రవేశము, అసహాయోద్యమమునూత్రమునకు భిన్నము గాదు" అనుపదములను వదిలివేయవలెనని, బహిష్కారవాదులు సవరణజేపపాడించిరి. సవరణ కనుమాలముగ నుపన్యాసములు జరిగినతరువాత, దాసుగారు దానినెదుర్చుచు నుపన్యసించిరి. అటుతరువాత జె. చాదరిగారిట్లుపన్యసించిరి.

నేను అసహాయవాదినిగాను, అయినను ఈసవరణనెదుర్చుటకునే నేమాత్రమును జంకను. దాసుగారు, తప్పనివిషయము అను, తప్పనివిషయములను సభ్యులయెదురుచూచిరి. వానిని విమర్శింపవలెనని జంకబాలను. తాను న్యాయవాది వృత్తియందున్నదత్తము తప్పనివిషయముల నవలంబించియుండవచ్చుననియు, కాని దేశసేవయందుమాత్రము తాను నిగ్గుడును చాగ్గుననే వరించెదననియు నుడిచెను. కాని, శాసనసభా ప్రవేశము, అసహాయోద్యమమునకు భంగముండనిదాదని, దాసుగారు నడిపిన వాక్యము, మాత్రము, ఆతడు నిర్లక్ష్యమార్గము నవలంబించుచుండెనను విశ్వాసమును గుదుర్చుటలేదు. నేను రాష్ట్రీయశాసనసభలోను, కేంద్రశాసనసభలోను చాలకాలము పనిజేసినభవమును సంపాదించితిని. వేర్వేరుసమయములందు ప్రభుత్వమువారితో సహకారము తప్పనిసరిగ నుండవలసియున్న విషయము నేనెదురుచూచును. సభ్యులు తమ కంగీకారమైన ప్రతిపాదన సందర్భమున సహకారము జూపెదరు. వారి కిష్టములేని విషయములందు నిరాకరణము వహింపవలెను. అసహాయోద్యమ పక్షముతో సంబంధములేని నేను నామిత్యులను ఇదివరకు ప్రభుత్వమువారితో సహకారముగ నున్నట్లే, ఇప్పుడు దాసుగారును అతని పక్షమువారును అనేక సందర్భములలో ప్రభుత్వము వారితో సహకార మొనర్చియుండిరి. రాజభక్తి ప్రమాణము మొదలగునవి సహకారములో జేరినవే నిర్బంధశాసనములవిచారణ సంఘముననుండి పనిజేయుటవలన నేను ప్రభుత్వమువారితో సహకార మొనర్చినవాడనైతిని. అందువలన 12 నిర్బంధ శాసనములలో 10 రద్దుచేయగలిగితిమి. ఉప్పు పన్ను చూచనను నిరాకరించితిని, ఈపన్నును పునరుద్ధరించినపుడును సహకార్యులు తమ యసమృత్తిని చెల్లపుచు సభ్యులకు రాజీనామాలు నొగిరి. అది గూడ అసహాయోద్యమమే దేశమున కుపయోగకరమగు పనులను వేసినైన జేయునెంచునెడల నూపద్ధతి నేయవలంబింపవలసి వచ్చును. అనగా మంచి చర్యలలో సహకారమునడపి, చెడు చర్యలలో ప్రతిఘటింపవలెను. ఇంతవరకే విషయమున దాసు పార్టీవారు తమకుదోచినట్లు జేయుచున్నాడు. అట్టి సందర్భమున, శాసనసభా ప్రవేశము, నాగపురము కాంగ్రెసునందు గావించబడిన బహిష్కార తీర్మానమునకు పరస్పర భిన్నములు గావని ఎట్లనగలము. అందుచే కాన్పులులో జరుపుచర్య, అసహాయోద్యమమునకు భిన్నమైనది గావని జెప్పటకున్న నీపద్ధతియే యుత్తమ మైనది.

దాసుగారు అనుదేశే పూర్వముగ చెలిపిన కొన్ని తప్పుల నీక వివరించెదను. స్వరాజ్యపక్షమే గాంధీమహాత్ముని విడుదలకు కారణమని దాసుగారు నుడిచిరి.

కాని నిజమున కారణ మిది గాదని ప్రతిపాదికిని చెలియును. గాంధీమహాత్మునకు వ్యాధివచ్చి చాల ఆస్థాయకమున కేంద్ర విశిష్ట జేయవలసి వచ్చుటయు, అందుచే వారు చాల దుర్బలు లగుటయు వారివిడుదలకు కారణము భారతశాసనసభలో స్వరాజ్యపక్షమువారి తీర్మాన మంగీకరింపబడుటకు పూర్వమే ఆతడు వదిలిపెట్టబడినది. ప్రభుత్వమువారు, సరిగా నా తీర్మానము దినముననే విడుదలను ప్రకటించుట, అనె

విద్యాలయము తోసనాగుటకు సాలునకు రూ 4000 లేక 5000 అవసరము. ప్రస్తుతము సాలునకు రూ 1000 వచ్చు విరాళములు వాగ్దానము జేయబడినవి. తమిళదాసు కాంగ్రెసు సంఘము వారు రూ 1000 ఒసంగిరి. ఈవాగ్దానములతోను యీధనముతోను విద్యాలయము ప్రారంభింపబడినది. దీనిని నిలబెట్టు భారము హిందూదేశ ప్రజలపై నున్నది. దీనిని స్థిరవిద్యాలయముగా నొనర్చి యావద్భారత దేశమునకు హిందీభాషను ఏకభాషగా జేయుప్రయత్నమునందు తోడ్పడవలెను.

విద్యాలయస్థాపకులు, కాంగ్రెసుసంఘములు, పాఠశాలలు మున్నగు సంస్థల టిండి కొందరు ప్రచారకులనంకి, వారికి ధనసహాయము జేయవలెనని అసంఘములను నేడుచున్నారు.

సరకాలహరణమును, వర్షము తప్పింపున నుద్దేశము వచ్చువేరుగాదు. స్వరాజ్యపక్షమువారి తీర్మానము భారతశాసనసభవారిచే నింకను అంగీకరింప లేదనియు కాని వారట్టితీర్మానమునకు నోటీసు నిచ్చిరను విషయమే విడుదలకు తగుకారణమనియు దాసుగారు నుడిచిరి. నేను దాని నంగీకరింపజాలను. అందుకు కారణముల చెలిపెదను. 1818 సం॥ మూడవ రెన్యూలేషనుక్రింద నిర్బంధమున నుంచినవారిని వదిలిపెట్టవలెనని గూడ దాసుగారును వారి అనుచరులను తీర్మానముల నొనర్చిరి. కాని ఆ తీర్మానముల ననుసరించి ఒక్కనైనను వదిలిపెట్టబడలేదను విషయము మందరకును తెలిసినదే. స్వరాజ్యపక్షమువారు గావించిన ఇట్టి తీర్మానమువలన, ఒక్క నిర్బంధము జైను వదిలిపెట్టబడనప్పుడు, ఇక తీర్మాన మొనర్చెదరను భయముచే మహాత్ముని వదిలిపెట్టెదర యెట్లు విశ్వసింప నగును.

నేను, రిప్రెసెంటేటివ్ శాసనముల విచారణ సంఘమున సభ్యుడుగ నున్నపుడు, 1818 సం॥ 3 వ రెన్యూలేషనును రద్దు జేయవలెనని శిఫారుజ్ జేసితిని. క్రిందటి సంవత్సర మీ శాసనమును బెంగాలులో నుపయోగించినపుడు, మెట్టమెదుట నేనే తీవ్రముగ నసమ్మతి ని చెలిపితిని. ఈ శాసనముక్రింద నిడివరకు గూడ చాలమంది నిర్బంధితులు గతురు. అట్టివారు, ఇచ్చటనే దాదాపు అయి వాగ్దానంధ వచ్చును. అట్టినిర్బంధితులలో చాలమందిని నేను వదిలించితిని. నేను పిటిషనుద్ధారా అనునర్థితిని దాసుగారు రిరి. అత్యంతమాత్రమును గాదు. అట్టి నిర్బంధములలోని అన్యాయమును మాత్రము ప్రభుత్వమున కెరించితిని. ధర్మచింతితో నట్లునర్చి తినిగాని ప్రతి ఫలాపేక్షతో నట్లుజేయలేదు. పోని నేను వరఖాస్తులే పెట్టితి ననుకొనుదు. ఇప్పుడుదాసుగారును వాతమక్షము వారును జేయుచున్న పని అంతకుంటే భిన్నమైనదా? ఓరు శాసనసభలో ఒక తీర్మానమును గావించిరి. అందుకే కార్యమును గఠించి గవర్నరునకు శిఫారుజ్ జేయుచు, దాని నాచరణలోనికి జేవలెనని ఆ తని ప్రార్థించుచు నున్నది. ఇవన్ని మహాజడ్డు ప్రార్థనలేగాని నేరుగాదు. దాసుగారును వారి యనుచరులును, ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుటతో గడపుచున్న వితవాదులను, నిరసించుచు, నిందించుచున్నప్పటికి, వారి పక్షమువారు అవలంబించుచున్న పద్ధతిగూడ వితవాద పద్ధతియేగాని నేరుగాదు. దాసుగారు దానెప్పుడును వితవాదుల నిందింపలేదని నుడిచెను.

"వితవాది" అనే పదమును నిందాగర్భితముగ నుపయోగింపలేదాయని యడుగుచున్నాను. తాముగూడ నదేమార్గ మవలంబించుచు నిట్లు జేయుటేమి ధర్మము. అందుచే, నాగపుర సమావేశమున నిర్వచింపబడిన అసహాయోద్యమ నూత్రముల ఈ పద్ధతుల ను గణముగ నున్నచని చెలిపి భ్రమింపజేయుట నిరపయోగము.

నాగపుర సమావేశమునందే, శాసనసభా ప్రవేశ విషయమున దాసు నూచించినవియు ఈవిషయమున గాంధీగారి తో తనకు వివాదముగూడ గలిగినవియు దాసుగారు నుడిచిరి. నాకట్టివిషయ మెద్దియు జ్ఞాపకములేదు. అప్పుడు దాసుగారు మహాత్ముని త్రివిధబహిష్కరమును జలపరుచుటయేగాక, ఈబహిష్కరమును పన్నుల నెగగొట్టునంత తీవ్రరూపమున గూడ సాగింపవలెనని నుడిచినట్లు నాజ్ఞాపకము. అసహాయమున నంత తీవ్రముగ శాసన తిరస్కారముచే ప్రారంభింపవలెనని దాసుగారి పూర్వాయున, శాసనసభా ప్రవేశోద్దేశములు గూడ నెట్లు దాని యున్నవో చెలుప జాలను. దాసుగారు ప్రస్తుతము జేప్పినది. నిష్కలపటమైన వాక్యము గావనుట కిదిమరియొక నిదర్శనము. గాంధీమహాత్ముని శిక్షయనంతరమే దాసుగారు శాసనసభా ప్రవేశోద్దేశమును వెల్లడించిరి. ఇందుకుపోధాతముగా దాసుగారును అతని మిత్రుడగు నెహ్రూగారును, ప్రజాభిప్రాయమును గనుగొనుటకు దేశమంతటను పర్యటనమొనర్చి, దేశము శాసనతిరస్కారమునకు సిద్ధముగ నున్నదా యను విషయమును విచారించి, నిర్ణయగ లేదని నిశ్చయ మొనర్చుకొనిరి. భారత రాజకీయములలో నూత నాగతుకునకుగూడ నువిదితయనునట్టి యల్పవిషయమును గనుగొనుటకు పిరంతకాలమును, ధనమును ఎందుకు వ్యయపరచితి యాహింప నసాధ్యముగ నున్నది. దేశము శాసనతిరస్కారమునకు సిద్ధముగ లేకపోవుటచే శాసనసభా ప్రవేశమును దాసుగారు గోరిరి. దానికి నాకట్టి యభ్యంతరములేదు. కాని శాసనసభా ప్రవేశము, నాగపురసమావేశమున నిర్ణయింపబడిన దొర్లవ్యరాహిత్య నిరాకరణనూత్రములకు సంపూర్ణానుగుణముగ నున్నదని చెల్లపుటమాత్రము నేను సహింపజాలను. అట్టిభావమును సవరించుట నా విధియని గోచెను. శాసనసభా ప్రవేశము, దొర్లవ్యరాహిత్య సహాయ నిరాకరణము ననుసరించుచు యున్నదని దాసుగారు గావించువాచన నట్టిబూటకము.

ఈ కారణములచే తీర్మానముయొక్క ఉపాధ్ధాతమును సవరింపవలెనని గోరిన యభ్యుధాతములను అసహాయవాదులతోనే నేకీభరించుచున్నాను. ఆ. జ. పత్రిక

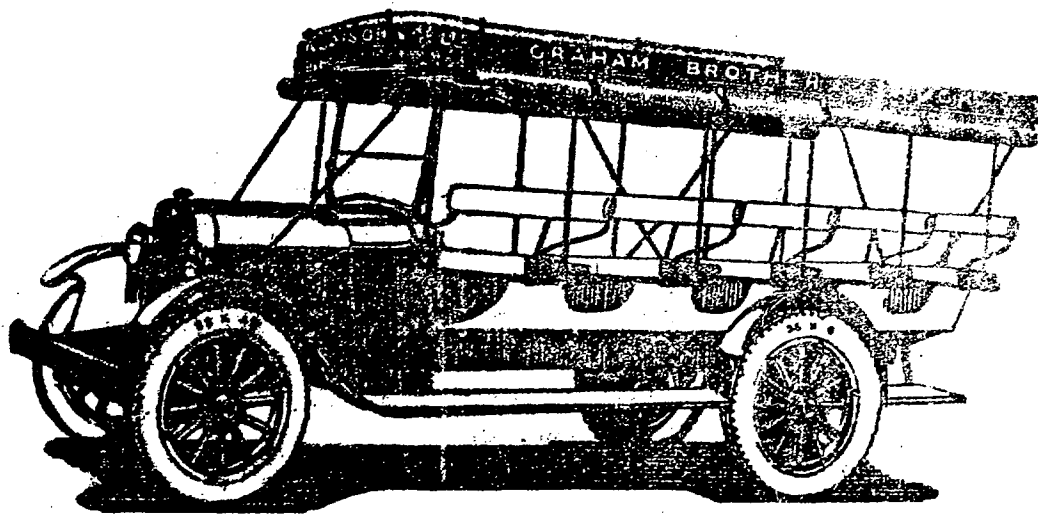
ఈ బస్సు

ప్రత్యక్ష ప్రతియొక్కదాని

దక్షిణ భారతదేశమునందు

అనేక వేలరూప్యముల లాభమును

గడించుచున్నాను.

ది డాడ్లీ గ్రహము 1 1/2 టన్ బస్సు

ఇదివరలో నరహరా చేయబడుచున్న వాటి కంటెను ఎక్కువ ఆర్డరులు వచ్చుచున్నవి.

ప్రస్తుతము తక్షణమే యివ్వబడును.

డాడ్లీ గ్రహము మేలైన విశిష్టా
గములను మావద్దనుండియే
కొనుడు.

అడిసన్ అండు కో., లిమిటెడ్,

విశిష్టాగముల నియోజకము
గాగలను.

ADDISON & Co., Ltd.,

BANGALORE.

TRICHINOPOLY.

MADRAS.

T. STANES & Co., Coimbatore.

GEORGE OAKES, Ootacamund.

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు

శ్రీమత వద్దారి అన్నపూర్ణయ్యగారు ఈ కాలమున
కేది ప్రజావాసులు రాజ్యము ప్రభుత్వము నెలకొల్పిన
నుండి విడిదలయ్యెదరు అన్నపూర్ణయ్యగారి సేవకునివారు
ఆంధ్రదేశమునందు లేని వానశ్యమును హామీయు 1921 సం
లో ప్రభుత్వపాఠశాలల : హిస్సాము వాంఛించినప్పు డీయన
మొదట గొంత ఆలోచించెను. కలకత్తా స్థాయి కాంగ్రెస్
జగిత పిమ్మట ఈయారిని హిస్సామునకు తమ విధు కమును
గురించి ఆలోచనలు జరిపిరి. తుదకు 1920 సంయు డిశంబరు
నెలారంభమున అన్నపూర్ణయ్యగారు, దాను బామెనరా
గారున, సబ్బిపేట కృష్ణారావుగారున. డి. వి. సీనియరుగారు
లో చదువుచు కళాశాలను బహిష్కరించిరి. ఆ నెలలోనే 12వ
తేదీన అయ్యగారి కేంద్రగారాగారి యధ్యక్షత కింద జాతీయ
విద్యార్థ జరిగెను. ఆ భాషనీతిగా నాటినుండియు
అతిమహిమయులుగా కొన్ని కేంద్రగారు లేర్పాటుచేసెను
బడుట మా, శ్రీ అన్నపూర్ణయ్యగారున మరికొందరు యువకులును
అందు పనిచేయుటయు జరిగినది 1921 సంవత్సరము జనవరినెల
22, 23, 24 తేదీలలో గోవానగరమున విద్యార్థిసభ సహా
వైభవముతో జరిగినది. అన్నపూర్ణయ్యగారు ఆమహాసభను
అహ్వనసంఘకార్యదర్శిగా నుండి విశేషకృషిచేసిరి. ఈమహా
సభ ఫలితముగా ఈ యారి కళాశాల నుండియు,
యితర పాఠశాలల నుండియు జిల్లానుండి యితర పాఠశాలల నుండియు
అనేకులు విద్యార్థులు ఆయా పాఠశాలలో కల్ల తెలివితేటలు
జేగిరిగారు నూనిచేసిరి. అప్పుడు నూనిచేసినవారిలో నాల
నుండి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమున జాతీయవిద్యాలయములలో
నూనాగారును జాతీయ విద్యాలయములలో విద్యార్థ
లగుచుండి జాతీయ ప్రబోధమును విశేషముగాతోడచిరి.
గోవానగరమునందు సభ సభ జరిగినప్పుడేను డియు అన్న
పూర్ణయ్యగారును మేమును కలిసి పాఠశాలల బహిష్కరించిన

విద్యార్థులును కాంగ్రెస్ యువకులను దళితులనును యితర
యువకులును కలిసి యొక సంఘముగా తేరి కాంగ్రెస్ యువకు
ములో వీలైనంతవఱకు కృషిచేయవలెనని తలపోసి ఆసంతోష
రము మార్చినెలలో ఆంధ్రయువజన స్వరాజ్యసభను ఎనమొదలు
నగు సభ్యులతో స్థాపించితిమి అన్నపూర్ణయ్యగారు మాలో
కల్ల యెక్కువ యువసహచరులుగను దైర్ఘ్యస్థైర్యములతోను
నుండి మాయుండిరను మార్గదర్శకులుగ నుండి యువకుల కంద
రకు ఆదర్శపాత్రులుగా నుండెడివారు. ఆంధ్రయువజన స్వరా
జ్యసభ కార్యదర్శిగా నుండి ఆ సనజేసిన కృషి వర్ణనాతీతము.
జాతీయ పాఠశాలలో నూనాగారుగారు నుండియు తనకాల
మున వృధాబుచ్చక కరపత్రములను వ్రాసియు వ్యాసములను
వ్రాసియు ఖద్దరమ్మగారు పాల్గొనియు అనేకవిధములుగా
జాతీయజీవనములో ఈయన పాల్గొనెడివాడు. తన కాలము
సంతయు వృధాబుచ్చుచు విమిత గుణుడు గోపకన్నదని శిష్యు
యువకులు శ్రీ అన్నపూర్ణయ్యగారి కృషిజూచియు కాంగ్రె
వీక్ష జూచియు నాతడు నేర్చుకొనవలెను. ఈయనయొక్క
కార్యదీక్షయు కార్యచరణా సక్రియు ఈవాటి నిర్వాహక
స్థులు ఆశ్చర్యములు. కాంగ్రెస్ పత్రిక విపరీధిములలో స్థాపింప
బడినదియు శ్రీ అన్నపూర్ణయ్యగారు ఆపత్రికా సంపాదకులుగా
నుండి నిర్వహణమును నిర్వహించుటయు దైర్ఘ్యసహనముల
తోను జేసినసేవయు ఆంధ్రయహాజనులకు విచిత్రము. ఆరోజు
లలో అన్నపూర్ణయ్యగారేమాత్రము విశ్రాంతిలేక దిముసుకు
12, 14 గంటలవరకు పనిచేయుట చేసెనుగనగును. ఆ సమయ
లోనే ఆయనయొక్క ఆరోగ్యము బలహీను నెడెను. 1922
సంవత్సరాంతమున కాంగ్రెస్లోనిన విచారణ సంఘస్థులు
కొందరు కాంగ్రెస్భాషనీతిగా నూనాగారును వ్రాసినవ్య
దీక్షను యెక్కువ పట్టువలతో నారిసివార్డు కానసభ ప్రవేశ
వాదలవాదనను. ఖండించుచు కొన్ని వ్యాసముల మూలము
గను, యువవ్యాసముల మూలమును ప్రబోధముచేసిరి. ఆంధ్ర
యువజనస్వరాజ్యసభ ప్రవేశమున ఈ యారిలో సభగానించి
అందు కాంగ్రెస్లోనిన సంఘమువారి నిర్వాహకు ఖండించుచు

“ప్రభుత్వనిధానము” వానినను జేయవలెను అని శిష్యులవాక్య
మును తప్పుగా రిపోర్టు చేసి కొన్ని తప్పుడు ర్థ
మువారోపించి ఈయన 18 నెలల కిక్కివేసిరి. కాని ఈయన
ఏమాత్రము కలింపక జైలున కరగెను ఇంటిలోనగతి ఏయరు
నని దిగులుజెట్టుకొనక జైలునుబోయి, కిక్కివేరిన గ. పి ఈనెల
18 వ తేదీన విడుదలయగుచున్నారు. అన్నపూర్ణయ్యగారు
వీరు ఒడదలయిన వెంటనే కాంగ్రెస్ పత్రిక సంపాదకత్వము
స్వీకరింతురు. ఆంధ్రులందరు ముఖ్యముగా యువకులు అన్న
పూర్ణయ్యగారియొక్క కృషికివాడ్లుడి కాంగ్రెస్ పత్రిక స్థాపిం
చియు పెంచియు ఆంధ్రదేశమందలి ముఖ్యపత్రికలలో నొక
టిగా జేయబడుగాక! ఆయన కార్యక్రమమున ప్రవేశించు
చున్నందులకు నామగల అనందమును మా ఆంధ్ర యువజన స్వరా
జ్యసభవారి అనందమును దెలియజేయుచు, ఆయన నభినందించు
చున్నాను.
రాజమహేంద్రవం } న. శివరామకృష్ణశాస్త్రి
1.6.24

విలేఖరులకు నూచన
సం. వెం. రం. (ఆదానికగ ప్రచురించుచు) వ్యాసమును
సంతకములేదు. ప. రా. నా. (ఆదానికగ ప్రచురించుచు)
క. బి. డి. బ్ర. కా. నెల్లూరుపురవాసులు, కె. న, (ఆపత్రి
క కేంద్రమువ్రాముచు, యల్. శ్రీ. రె. చి. వెం. శే. బి. రా.
స్వా. టి. ఏ. ప, (తెలుగున వ్రాయుచు) ప్రకటింపబాలము.
అం! ౧౦! ౧౧!

నక్సన్ దంత మూలము నోటిలోని నోలవా
ధులను మూలము.
పండ్లనోవ్వులు, ఇండ్లలో నెట్టుచు చీనుకాములు వాము దీనివ
లన స్పృశనమును. నామకమీన పొక్కులు తొలగించు ఇండ్లదేశ
మాటికల డొరముతోను బొమ్మప్రవృత్తులతోను నేయబడినది.
1 డబ్బీ 0.2.0. టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి.
డబ్బును. 1.4.0
సం. 1 ఎ. ఆలంగారా పిళ్లవీధి తిరువల్లికేళి మద్రాసు.

ప్రత్యక్షము సభ్యులు గత రెండు నెలలనుండి చెన్న నగరము
లో దేశమాత సేవకుగాను నెలముజ్జిల్లాలో భగిలే పురమునందు
శ్రీ భారతమాత దేవాలయము నిర్మించుటకుగాను ధనము వసూ
లజేయుటకు మదరాసుపీఠులలో దేశీయగీతములు పాడు
ననుచు తిరుగుచుండిరి. 9 వ తేదీ సాయంకాలమున మూరుతిం
గిజెనుకను ప్రాకారముపైటను వారు చుట్టుమూగియున్న ప్రజ
లకు బోధపరచుచుండిరి. పోలీసువారు అభ్యంతర దెట్టిరి. ఆక్ష
యమున వారి నాయకుడగు గు బహ్మబ్యక్తివగారు వచ్చి సభ్యు
లుంచి సేమ్యదిగా యెవరియిండ్లకు వారినిబంపెను. 10 వ తేదీ
సాయంకాలము వారిలో నొకడు మరల ఆస్థలమునకుబోయెను.
ఆయనమాట్లాడుటకు నోరువిప్పకమునుపే ఒక సార్జెంటువచ్చి
బ్రిగాని పోలీసు స్టేషను కీడ్చునిపోయెను. 11 వ తేదీ ఉద
యం ఎగ్నూరుబెంచి కోర్టులో వానిని కేసు విచారించి రూ 2
రిమానావిధించిరి. చెల్లింపనిచో 3 దినములు ఖయిరుశిక్ష
విధించిరి. ఆరడు నవ్వులను జెయుటకు బోయెను.

గోపినాథసాహితీరాసము

పండితమోతీలాలు అభిప్రాయములు

సింహ, జూన్ 10:-సిరాజ్ గంజ్ లో గోపినాథ సాహితీ గురించి గావింపబడిన తీర్మానముపై ప్రత్యేక చర్చలు జరుగుచుండే రగా దానిపై పండితమోతీలాలు సభాగృహంలో సంభాషించగా నిట్లు తమయభిప్రాయముల చెప్పిరి:-

“స్వరాజ్యవత్తుమువారిపై ద్వేషము గలగజేయుటకు ఆంగ్లో హైందవులు వెచ్చిన బెడతరపు యిది మరేమియునుగా దని నాకు కుభ్రముగ దెలియుచున్నది. ఈ సెరాగంజ్ తీర్మానముపై ఆంగ్లో హైందవులకు పార్లమెంటులో వైహేద్దవత్తుమును జేసిన హడావిడి ప్రాపెసరు రిచ్చార్డ్స్ గారు మరియొక సంవత్సరమున జెప్పింతుల యేమియునులేదు. పండితమోతీలాలు వియ్యపుగింజ, ఇంగ్లాండు లో నుండియాలో గూడ ఈ విషయమై యంతమాదావిడి, జేయుచున్నను ‘ఈ కుభ్రము తీర్మానమును యేప్రకారాని నేనుచదివినంతవరకు ఉన్నదున్నట్లు ప్రకటించియుండలేదని మాత్రము నాకు విచిత్రముగదోచుచున్నది. దీనినిబట్టిమాడ సెరాగంజ్ సభ కావల సెక్కడనో, సి. ఆర్. దాసుగారు సాక మరెవరో గొప్పతప్పు జేసిరిని నాకు దోచుచున్నది. ఈ సంగతి నాకు నిశ్చయమునతోచియే నిజమైన సంగతులను చెలుపుటకు దాసుగారికి తంతయైన నియ్యకపోయినా

పోనీ పత్రికలలో ప్రకటించిన విధమున తీర్మానముక టి గావింపబడినది నమ్మెదరాయని యడుగగా పండితమోతీలాలు యిట్లుజెప్పెను. ‘గోపినాథసాహితీ దేగారిని హత్యజేసిన విషయమునుగూర్చియు, ఆయనను ప్రాత్యహారచిన డొడ్డేశ్వరమునగూర్చియు తీర్మానము గావింపబడినటుల నాకు దెలియును. ఇంతకున్న యెక్కువ నేనేమియునవచ్చును. ఆయన నభినందించుచు తీర్మానముగావింపబడినను, కథను బొత్తిగనవచ్చును. బెంగాలురాష్ట్రములో ఆరాజకులను తప్పుదారిలోబోకుండ మరల్చుటకు సి. ఆర్. దాసుగారు డబ్బులన్నీ పోసినంతవరకును యెవరైనాగారి పక్షిరేమా నాకు దెలియును. అట్టి ఆయన యిప్పుడు గోపినాథసాహితీని నీచపాత్యను అంగీకరించిరిని నేను నమ్మును. బహుశః ఆంగ్లో జరిగినది యీమధ్య గాంధీచహత్యకు ప్రతికాప్రతినిధిలో సంభాషణలో జెప్పినంత మాత్రము గానవచ్చును. ఆ ఆరాజక మార్గముల ననుసరించు మిత్రుని, దేశభక్తి తను, స్వయంసహాయమును, మరెవరన్న నిర్భయమును వహింతుడు ప్రస్తుతించెను గాని ఆయనను దుర్మాయుని దేశభక్తుడనెను. మహాత్ముడు ఆ ఆరాజకుని దేశభక్తిని దుర్మార్గవర్తక మన్నటులనే సెరాగంజ్ తీర్మానముగూడ నిరపాయ కరముగ నుంచునని నేను నమ్ముచును. ఆయనందనము ఆయన అవనిజేయుటకు పురిచ్చిన తత్కణముండలి యుద్దేశ్యమును బట్టియైన యెడల నేనంగీకరింపజాలను. కారణము ఒకరిని జూచి ఒకరను కొని దేశభక్తియును కారము ఆటంకముగనుండునను భావముతో వెల్లెక్కిఆయనను సంపగించెను. అట్లు జేయుటను నేను దేశభక్తి యనజాలను. లోపల గాథనును దేశభక్తి యుండవచ్చునుగాని అది మాత్రముగాదు.

ఆరాజకవ్యవస్థల జేయువారు కవులవలె ఆజన్మకః అట్టిపోకడలుగల వారు సాక వారియెందు ప్రభుత్వమువారిచే అట్లు జేయుదెరిని నాయభిప్రాయము. భారతరాజవిరోధి మాత్రము తప్పకుండ అధికారవర్తకమువారిచేయింపబడి తయారైనవాడే, కాక రోగమైనపుడు రోగమేయును. తక్కువ యెక్కువలేమి యులేవు. రోగియుండవలసి వచ్చిన అనవసర కారణములవలన నారోగము యేర్పడుచుండును. ఈ విషయమును సి. ఆర్. దాసుగారు భావగ అనందింపగలరు. ఆయనయే ఆ తీర్మానము చిత్తును దయారజేసియుండునెడల, ఆయనంతటి భాషాపండితీ గరిమగలవాడే దానిని విశేషము జేయగల్గును.

ఆరాజకులు అనవసరమోద్యమము

అంతలు గాంధీమహాత్ముడు ఆరాజకులను అహింస సిద్ధాంతములోనికి మార్చుప్రయత్నించెదనని ప్రకటించినదానినిగూర్చి పండితమోతీలాలుగా రిట్లుజెప్పిరి. మహాత్ముని ధర్మావర్తములు నాకుసమ్మతములైనను అయ్యది ఆచరణయోగ్యములు గావని మాత్రమునాకు భయముగలదు. మానవస్వభావము యిప్పుడున్నట్లున్నంతకాలమును హింస అహింస రెండును ఉంటూనేఉండును. విదేశప్రభుత్వమును దొంగించుటకు తమదొక్కరచే మార్గముని యింకను బాగానమ్ముకము జక్కని, ఆరాజకులను మాత్రము మహాత్ముడు మార్చవచ్చును. దౌర్జన్యరహిత అనవసరమోద్యమమును ప్రభుమును ప్రారంభించినప్పటినుండియు బెంగాలులో ఆరాజకీయమును అట్టెరిగిపోయినమాట నిజమే. కానిదేశముంతయు ననవసరమోద్యమ మావధించినంతవరకు ఆరాజకుడు సంభాషణలో నుండును. అది గాని రక మా ర్గముల

లో మాత్రము నమ్మకము వోలేదు. ఆ రాజకులు కాలమునకై వేచియుండిరిని మహాత్ముడును ఆయనతో పనిజేయువారిని విశేషముగ దెలిసెను.”

ఆరాజకము నెట్లుబోగొట్టెదరని యడుగగా పండితీ యిట్లు జెప్పెను:-

స్వరాజ్యవత్తుమువారు ఆరాజకమును యెక్కువ ప్రభుత్వమువారు నెడుగొనుచు రోగములనును భేషంపగల మును ప్రయోగింపవలసినదిగ ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నాను. ఈమందు భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనాస్వత్వము నీయగోచరులే. ఇందుకనియేవాడు కాననభలలోనికిపోయి ప్రభుత్వమువారు యుక్తమార్గమున సంపరించునెడల సహకారము గూడ గావించెదమనెరి. కావున భారతదేశమునంద రాజకము యికముందు రాకుండజూచుట ప్రభుత్వము ప్రయత్నించే గలదు.

(ఆ. ప్రె)

తారకేశ్వరము

ప్రతము సత్యాగ్రహము నిలువబడెను

సచ్చిదానందస్వామిని చలంతీరంజన 35 గరస్త్రీలకు 76 గరువులను పోలీసువారు భాగదోషిడి కేసుసంబంధమున అరెస్టుచేసి సెరంపురు మేజిస్ట్రేటుకోర్టుకు నిన్న 11 వ తేదీని తీసికొని పోయిరి. 35 గరువు స్త్రీలను మరలేదేని తక్కిన వారి సందరిని రిమాండులో నుంచవలెనని మేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞాపించెను. స్త్రీలుగూడ స్వామిలో చెలాసాలకడ కేసిరి. అచట స్వామిసామ్యులైనను, పోలీసువారు స్వామిలో హడనుండిన ప్రజలను తరిమివేయుటలో నొక స్త్రీకి దెబ్బలు తగలెనని తెలియుచున్నది. ప్రస్తుతము సత్యాగ్రహము నిలుపబడినది వివరించుచు

విశ్వానందస్వామికి శిక్ష

ఇంతవరకును రిమాండులో నుంచబడిన విశ్వానందస్వామికి నిన్న 11 వ తేదీని సెరంపురు మేజిస్ట్రేటు అధికారతీర్మానమునకు 100 రూపాయలు జార్యుగా చేసెను. దొమ్మి కేసులో సాక్షునియ్యటకు స్వామిని కోర్టుకు తీసికొనివచ్చిరి. ముద్దా యీ ల గు మహాంతు పక్షమువారి న్యాయవాది స్వామిని కొన్ని ప్రశ్నలకుగూడా స్వామి జవాబు చెప్పలేదు. జవాబు చెప్పట కిష్టములేదని మేజిస్ట్రేటు అడుగగా ఆ రోగ్యము సరిగా లేదని స్వామి తెలిపెను. మరొకందు సాక్షులను విచారణచేసిరి. పిమ్మట ముద్దా యీల న్యాయవాది మరల కోరగా మరల స్వామిని తీసికొనివచ్చిరి. న్యాయవాది మరల ప్రశ్నించినను స్వామి జవాబు చెప్పలేదు. అధికార తీర్మానమునకు మేజిస్ట్రేటు స్వామిని శిక్షించెననెను.

“జవాబు చెప్పగూడదని నాకు నియము లేదుగాని నేనుదయము గింజుటలు మొదలు నాకారోగ్యము సరిగాలేదు. అసంగతి నేనిదివరకే తెలిపితిని. కలకత్తా చీఫ్ ట్రిబ్యునలకు అభిమానుని నొకగొడ్డెలో నన్నును మరి ముప్పవేమందిని గింజుటల నేవుంచితే అందువలన నాననను ఫిర్యాగుగా లేదు” అని స్వామి తెలిపెను. మేజిస్ట్రేటు స్వామికి మరల రూపాయలు జార్యుగా చేసెను.

12 గరువు వలంబిరులలో యిద్దరు క్షమాపణ చెప్పిరి. తక్కిన 10 మందికిని వారి అనుచరులను విడిఖయము చేయబడెను. ఆ (ప్రె)

భాబరు అకాలీ కుట్ర కేసు

నిన్న 11 వ తేదీని జరిగిన విచారణ

నిన్న రెండవ అప్రూవరును లాలా రఘునాథసాహే (న్యాయవాది) గారు ప్రశ్నించిరి. నానా-సాహిత్యము జరిగిన రెండు మాడురోజుల కంటేకేసిరి. నానా-సా అకాలీవశము నకు కృష్ణసింగును కార్యదర్శిగా నియమించిరి. నన్ను అరెస్టు చేయుటకు పూర్వమెచు అప్రూవరులతో నాసంగతి పోలీసువారి కెటుల తెలిసెనో నే నెయగను. నేను రైలుస్టేషనులో నుండగా ఒక హెడుకనిస్టేటు నన్ను పోలీసు డిప్టీ సూపర్ టెంటు వద్దకు తీసికొని పోయెనని యీ సాక్షి తెలిపెను.

పిమ్మట మాడవ అప్రూవరును జోనులో నిలువబెట్టిరి. ప్రభుత్వన్యాయవాది ప్రశ్నించెను. 35 మందిగల జతకు నన్ను జేలేదాదుగా నియమించిరి. నేను వారిని గురుకాభాగకు తీసికొని వెళ్లితిని. దౌర్జన్యము చేయవలదు. పోలీసువారి నెదిరింపజరుగు. అని రోమణిసంఘమువా కాజ్ఞాపించిరి. మొదటపోలీసు వారు మమ్ములను కొట్టి నిరోధించిరి. కాని పిమ్మట నేను జతతో గురుకాభాగకు చేరితిని. ధోనాసింగు కృష్ణసింగును అరెస్టు చేయుట కంగీకరింపక కుట్రదారులలో చేరెను. అరెస్టుకోరిక ప్రకారమునే నొక కుట్రదారుని యొద్దనుండి తుపాకిని తూటాలను తీసికొని ధోనాసింగున కిచ్చితిని. తాను విప్లవసంగును పట్టించితిని కాంతాసింగు నాతో చెప్పెనని యీ అప్రూవరు తెలిపెను. ఆ (ప్రె)

నాగపుర పతాకోత్సవము

జయప్రదముగ జరుగుట

నాగపుర నగరమండలకాంగ్రెసు సంఘకార్యకర్త జూన్ 10 వ తేదీనినిండియా స్ట్రీట్ కిట్లు తంజి వార్తవచ్చెను:-

గతకేంద్రము ఏప్రిలు 13 వ తేదీని నిర్వహించబడిన కాంగ్రెసుకాంతినిక వాయుకుడను ప్రయత్న ముండునా ఆవారీగారి గౌరవార్థమై నిన్ను నాగపురనగరకాంగ్రెసు సంఘమువారు పతాకోత్సవమును ఆయాభుముగ సర్వీ. 1928 ఆగస్టు 19 వ తేదీని జయప్రదముగ జరిగిన పతాకోత్సవమైన విషయ మరల జరుగుటకిదియే మొదటిసారియగుచేత నాగపురప్రజల యుత్సాహ మపారమగమం జెను. అదివరకు కాంగ్రెసుసంఘకార్యకర్తలనుండిన శ్రీయుత అంబల్కారు గారి నాయకత్వమున నూర్పుకాంతి సైనికులు చిన్న పతాకములగొని నడచిరి. ఆసహాయగా శ్రీ యము దాటి పోవు సప్త తి కి జన ము తం డో పతండులుగ వచ్చెను. ఇదివరలో అరెస్టులచేసిన జస్టాపేట వద్దకు వచ్చునప్పటికి జనమునుపట్టి పిలుచుకపోయెను. అంతట నాయకుడు ఉత్సవమునాపి చిన్న ఉపన్యాసము గావించి ప్రజలకు కట్టుబాటులో నుండి ఒకపద్ధతిని నడపవలెనని జెప్పెను. ఆంధ్రుల అందఱును పిలువలచే ఆయన ప్రవచన విధేయ లైయుండిరి. ఇంకను గుంజెక్కు చరమండినను వాకి నాపుటకు పిలయ్యెను. ఈరెండుపు జాతీయగీతముల భావము జయజయ్యములు మిమ్ముముట్ట సివిలులైన లన్నిటినుండ నడచెను. సదర్ దగ్గరకు వచ్చునప్పటికి కొంత విశ్రాంతికి జూరే గింపు ఆపబడెను. కొద్దిపాటిపథ జేయబడెను. అవారీకేటి పూనంచుడు. శ్రీయుతకాల్పాల్వర్ (నాగపుర స్వాంత్ర్య సంపాదకులు) కాంగ్రెసు కార్యకర్త శ్రీయుత టిక్కాకాగార లపర్యవేందిరి. సభ ముగిసినపిమ్మట సభల ఉత్సాహు రాత్రి ప్రాద్దుభోయి ఆశ్రమమువైపు తిరిగిపోయెను. ఉత్సాహము పెల్లి విరియుచున్నది. తెయియలో యెక్కువకొక నవభరంబునన్న సత్యాగ్రహములో నొకరను సీమిరక కెప్పి గాన చేయి యము తెల్లవారమునకే జయజయ జేయబడిరి. ఆయనకు పతాక సేమ సారవించెను.

సుఖసంకటములకు అద్భుత నివారిణి

కృష్ణా పురనివాసియును, పస్తతము మృదాను ఆర్మియన్ విధిగో నెం 72 రు గృహమునందున్న పండిన స్వామి కృష్ణ స్వామి ఆయ్యగారి నివద్ద చికిత్సకై పంపిన కఠినవ్యాధి గల ఒకరోగిని అద్భుతముగా భాగుచేసిరి. వారియందు నాకు గల కృతజ్ఞతను తెలుపుటకై ఈదిగువ కొన్ని పంక్తులను వ్రాయుచున్నాను.

నాగుమాస్తాకుండిన వ్యాధినిగూరించి తెలుపుచున్నాను. అది కుదురునను నమ్మకము లేకుండెను. అతిదు సుఖసంకటములచే బాధపడుచుండెను. తరువాత నిరు సరిగాదిగకుండెను. అతిదు మూత్రవిసర్జనము చేయుటకు ప్రయత్నించినప్పుడెల్లను బాధకలుగుచుండెను. మఱియు రక్తముగాని లేక తెల్లని ద్రవముగాని వచ్చుచుండెను. సాశ్వాత్కృత్యవైద్యమునందు క్రవీములైన వారెల్లనును చికిత్సచేసిగాని ఉపయోగము లేకపోయెను. ఆతనికి వ్యాధి కుదురునను అత అడుగంటెను. గాన తన విధిని మారుచుండెను. అద్భుతవశమున అతనిని పండితులవారివద్దకు చికిత్సకై పంపవలెనని నాబుద్ధికి తగిలెను. గనుక నేనట్లు చేసితిని. వారివద్దయుండు అమోఘశక్తిగల మేఘమెలుగును అతను ఏమడినములు నేవించినతరువాత అతని వ్యాధులన్నియు నివరియెనది. అతనియందు ఒగనూతనమూర్పు గలిగినట్లు తలచుచున్నాను. అతను గడచిన ఆగస్టుమాసమునందు బేషధమును తీసుకొనెను యిప్పటివధకును సుఖముగానే యున్నాడు.

బాధపడుచున్న ప్రజలకు సహాయము చేయుటకు పండితులవారికి దీర్ఘాయువు నొసంగవలెనని నశ్వేయరు ప్రార్థిస్తున్నాను.

ఆర్. తనసమ త్రునాడా గలించిన రావు మామూరు రెడ్డిసామినాదారు కొమారుడు పొన్నయ్య, ఆ భార్య కంప్రావరు, ప్రాంక్యివా.

2.11.1922 (ప్రకటన నెం. 35)

అంధ పత్రిక

1924 వ సం. జూన్ 12 వ తేది

గురువారము

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ: గాంధీ మహాత్ముడు

స్వరాజ్యపక్షవిధానమునుగూర్చి సిమ్లానగరమున ముచ్చటించుచు, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు మహాత్ముని నాయకత్వమునందును, మహాత్ముని కార్యక్రమమునందును తమకు విశ్వాసముగలదని ప్రకటించిరి. ఇందులకెంతయు సంతసింపవచ్చును. మహాత్మునికన్న జేశమును సవ్యమార్గముల ననుగలనాయకుడు లేడని వలనూర్లు దెలిపియుంటిమి. నెహ్రూగారునును యీసంగతిని గుర్తింప జరిగినవ్వెను. హిందూజేశమునకు అసహాయోద్యమము కేరణ్యమని ఎంచుచో, అసహాయోద్యమ జనకుడు మహాత్ముని ఆవలనుంచి మాండుకు నడుచుట యసంభవము. అసహాయోద్యమ సూత్రములను మహాత్ముడు నిర్ణయించినరీతిని కొనసాగించుటయే ఎల్ల కథర్థ మగుచున్నది. మహాత్ముని యున్నతస్థానమును గుర్తించుట యవసర మగుచున్నది. మహాత్మునిపై భక్తిబలాదా రెల్లరును అలెని యాజ్ఞలను శిరసావహించి ప్రవేశింపుచో, అనతికాలములో గమ్యస్థానము జేరవలగును. యూరపిషును సం గ్రామమున అంత్యరంగమునందు మిత్రమండలివా రుండియు ఛాప్ మేనానిని స్వస్థేనానిగ నియమించి యుద్ధవ్యాహమునంతను అతనికి వప్పగించి విజయమును గాంచుచో, అటులనే మహాత్ముని సర్వాధి పతిగ నుచుంచి భారతీయులు సత్వరవిజయము గాంచుట కలసెదము.

జెమాత్ సీ కట్టి యూహవిరుద్ధ మని, దెలిపెడి పండితవరు లుండవచ్చును. జెమాత్ సీయి నను నాయకుల సంగీకరించుచున్నది. ఆత్మహత్య మున ఆదేశకుని నొకరిని నియమించి అతని యాజ్ఞలను నిర్వహించి చరితార్థత సొందుచున్నది. మహాత్ముడు కారాగృహమునకు బోకపూర్వము, ఆఖల భారత కాంగ్రెసుసంఘమువారతనినే డిక్టేటరుగ నియమించిరి. అప్పుడు ప్రజలిన కాంగ్రెస్ తాహమున కను, అసహాయోద్యమ వ్యాపకత్వమునకును, మహాత్ముని ఏకనాయకత్వమే ముఖ్య కారణము. మూడుసంవత్సరములక్రిందట మహాత్ముని డిక్టేటరుగ నియమించుట యవసరమయినచో, నేడంతకన్నను అవసర మధికముగ గలదనుటకు సందియము లేదు. కారణములు వివరింప. అసహాయోద్యమగూర్చి మహాత్మునికున్న స్ఫుటజ్ఞానము మరియొకటి గనుపింపదు. దానిపై నతనికిగల గాఢవిశ్వాసము మరియొకరి యందు గానరాదు. అసహాయోద్యమ విజయము సంఘ అతనికిగల నమ్మకము అపారము. నాయకులు వలపురు సంఘజాగృతులై దారితెన్ను గొనక నిరాశి జెంచుచున్న సమయమున, మహాత్ముడేని చాంచుచున్నాడో తనకెట్టి అధైర్యము గలుగ లేదనియు, ప్రస్తుత మాంద్యపరిస్థితులు త్వరలో దొలగిపోవుననియు, సత్వమును అహింసయు తప్పక విజయము గొలుచుననియు చాటుచున్నాడు. మహాత్ముని ప్రజలను ఆధైర్యము గలిగించుటకు కారణము, అతనిపై విశ్వాసపులేమి గాదు.

అసహాయోద్యమంతరించుదనియు, జాని కవర్గి వాయననియు, మరియొక కార్యక్రమమును జేరినయినను ప్రవేశ పెట్టినమేలనియు భావించి జేశమును మరల శాసనసభా ప్రవేశ శాది అందోళనమున దింపిన ప్రముఖులను, మహాత్ముని ఖండితాభిప్రాయము కలవరపెట్టుచున్నది. అంతరించినవని ఎంచబడిన బహిష్కారములు మరల తల ఎత్తుట కొందరకు కష్టముగ దోచుచున్నది. బహిష్కారధర్మమునకు శాసనసభా ప్రవేశము విరుద్ధమని మహాత్ముడు దెలుపుటచే, కలవర మధికమయినది. జేశమును వెనుకకు గొంపోవుటకు మహాత్ముడు మరల యత్నించుచున్నాడనియు, సతని వలుకుబడి సంతరింపజేయవలయుననియు, జాక్వరు మూంజీగారు ప్రకటించియుండిరి. మహాత్ములదృఢ సంకల్పము, తాత్కాలిక ప్రతికూలపరిస్థితులచే, వృధ యగునని మూంజీగారు దలంచుట వ్యర్థము. మహాత్ముడు కారాగృహమునకు జనిన పుడు, మరల బయటకువచ్చువరకు అతని కార్యక్రమమును క్రద్ధతో నిర్వహించి, దానివలన కష్టములు గనుపించినచో అతనికి స్వయముగ నివేదించి, వేరొక మార్గమును జూపుదని గోరియుండవలసినది. అందుకుమారుగ, అతడు కారాగృహమునకు జనినజే తడవుగ, వ్యవహారమునంతను తారుమారుజేయ ప్రయత్నించుటచే, ప్రస్తుత సందగస్థితి జనించినది. మహాత్ముని అనుచరులు వితండవాదము నేయుచు న్నారు గాని, మహాత్ముడయినచో బహిష్కార ధర్మముగూర్చి యితటికట్టుదల జూపియుండవని, స్వరాజ్యపక్షనాయకులు ఎత్తిపాడవనాగిరి.

జాక్వరు మూంజీగారి సలె పోరాటమునకు బూనక, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారుమాత్రము మహాత్ముని నాయకునిగ సంగీకరించిరి. అటులయంగీకరించినపుడు వేరొక మార్గమును చేపట్టుట ధర్మమా? మహాత్మునియున్న తాదర్భముల ననుసరింప లేనివారల నిమిత్తము స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమ మేర్పరువబడవనియు, స్వరాజ్యపక్షమువారు గాంధీనై న్యము నకు ఉపాంగములుగనుండి బనిచేయుచు రనియు, నెహ్రూగారు బలికరి. గాంధీకార్యక్రమము ధర్మబద్ధమనియు, స్వరాజ్యమును తప్పక దెచ్చుననియు, ఈసంగతిని తాముగాని, చిత్రంజనదాసుగారుగాని సంతయుంపలేదని నెహ్రూగారు దెలుపుచున్నారు. అటులగుచో, దాసునెహ్రూగార్లు దానినేల యనుభరింప బోవలయును? ప్రజాసామాన్యము మహాత్ముని యాదేశములను తిన్నగ ననుసరింపజాలక బోయిరని నెహ్రూగారుబలుకుట నిరాధారము. ప్రాతదృక్పథమును విడువజాలని నాయకులకు గాంధీమహాత్ముని కార్యక్రమము వెగటుగ దోచియుండవచ్చును. మహాత్ముని కార్యక్రమమునకు పైకి తలయూపుచు లోపల వేరువిధముగ భావించుచున్న నాయకు లుండియుండవచ్చును. జెంగాలు రాష్ట్రీయపథలో ముచ్చటించుచు, నాగపురపు కాంగ్రెసుతీర్మానమును తాము ప్రతిపాదించినను శాసనసభా బహిష్కారమును తా మంగీకరింపలేదనియు, ఆవిషయము దానియందు లేదనియు, అందుచే తమవర్తనమునం దసంగత మేమియులేదనియు, చిత్రంజన దాసుగారు సమర్థించిరి.

కాని, నాగపురపు కాంగ్రెసుతీర్మానము బహిష్కారపంచకమును పూర్తిగ నామోదించుచున్నది. వెనుకటికన్న బహిష్కార తీర్మానమును తాము విపులపరచితిమనియే దాసుగారు పుడు క్రజ్జలెరిరి. అట్టితరీ, నాగపురపు తీర్మానము శాసనసభా బహిష్కారమును తలపెట్టలేదనుట ఎంత చిత్రమో యూహింపవచ్చును. నిజమేమనిన, ప్రజాసామాన్యము నాయకులకన్న నెక్కుడు బాగుగ మహా

త్ముని యుపదేశములను గ్రహించిరి. నేటికిని వారు మహాత్మునియందేసంపూర్ణ విశ్వాసముంచుచున్నారు. మహాత్ముని యుపదేశములను నిర్వహించునూరను కారణముచేతనే, ప్రజలు నాయకులను గౌరవించుచున్నారు. నాయకుల భిన్నమతములు వారి నంతగ చిక్కుపెట్టుటలేదు. సిమ్లాలో నెహ్రూగారుపన్యసించుచుండగ, మహాత్మునిగూర్చి చెప్పినపుడెల్ల జయజయధ్వానము లధికముగ మ్రోగెననియు, మహాత్ముని నాయకత్వమును వారంగీకరించుటచే ప్రజలు తాహముజూపిరినియు, సిమ్లా విలేఖరి దెలుపుచున్నాడు. మహాత్ముడు ప్రజలనుసరింప వీలులేని ఆదర్శములను వారెయెరుట బెట్టలేదు. తమ స్వంతయుభిప్రాయములను ప్రజలపై నతడు చొప్పించలేను. స్వరాజ్యపక్ష పాదనమునకుముఖ్యుల సరములగు కార్యక్రమమును సూత్రములనుమాత్రమే అతడు నిరూపించియున్నాడు. ఇయ్యవి ప్రయోజనకరమని ఎల్ల రంగీకరించెడి విషయమే.

కొంచెము ప్రయత్నమున్నచో, మహాత్ముని కార్యక్రమమును ప్రజలవలీలగ నవలంబింపగలరు. శాసనసభలను బహిష్కరించుట ప్రజలకు దుస్తరముగాదు. వానితో ప్రజలకు ప్రపక్తియేలేదు. బాతీయవిద్యను నేర్చికొని, పంచాయతులద్వారా తమవివాదములను పరిష్కరించుకొనుటకు, వారు ముందుకురాకమానరు. ప్రజల నిందుకుపురిగొల్పని లోపము విద్యాధికులయందే గలదు. కద్దగును సిద్ధించుబయు ధరించుటయు, ప్రజాసామాన్యము నకు కష్టముగాదు. కద్దగునిర్మాణము విషయమై ఇంకను చాలపని జరుగవలసియున్నను, ప్రజ లీవిషయమై శ్రద్ధ వహించుచున్నారని యంగీకరింపక తప్పదు. అనేక గ్రామములలో కద్దగునిర్మాణము పరిపాటియయినది. రాటముద్రిప్పుట నిత్యవిధియయినది. ఇందువలన భుక్తియు ముక్తియు గడచునని ప్రజలు నమ్ముచున్నారు. నిర్మాణకార్యక్రమమునందు తగినవిశ్వాసముగాని శ్రద్ధగాని లేనివారు ఆంగ్ల విద్యాధికులలోనే విశేషముగ గనుపించుచున్నారు. తమ లోపమును వీరు ప్రజాసామాన్యమున కంటగట్టుట, సమర్థయోగ్యము గా జాలదు. శాసనసభలపై మరల వ్యామోహమును పురిగొల్పినవారు విద్యాధికులుగాని ప్రజాసామాన్యము గాదు. నిర్మాణ కార్యక్రమపటిష్ఠతను చులకన జేసినవారు విద్యాధికులుగాని ప్రజాసామాన్యముగాదు. ఇప్పటికయి నను ప్రతిగ్రామమునందును నిర్మాణము కొనసాగుటకు, విద్యాధికు లక్కడ నివాస మేర్పరుచుకొని ప్రజలను పురిగొల్పుచో, అనతికాలములో స్వరాజ్యనిర్మాణము పూర్తియగు ననుటకు సందియము లేదు.

గ్రామపునర్నిర్మాణమున కింతవరకును తగిన ప్రయత్నములను సలుపకుండుటచేతనే, కార్యోత్సాహము మందగించియున్నది. ప్రతిగ్రామమునందును, కద్దగునిర్మాణమును, బాతీయ విద్యావ్యాపకమును, పంచాయతీస్థాపనమును, అస్పృశ్యతా నివారణము, జాత్యైక్య ప్రవర్ధనమును జరుగుచో, స్వరాజ్యలక్ష్మి తప్పక ప్రత్యక్షమగును. పరులపై నాధారిపడికి ఎక్కడవారక్కడ సంతతికృషిసలుపుచో అపజయమున కవకాశముండునా? మహాత్ముడు ప్రజలనిపుడు గోరెడి డిక్టేటర్యమే. ఇంకను అనుమానములతోను ఆలోచనలతోను కాలము గడుపుకుండుటకై, ప్రజలకు స్పష్టమగు విధులను నిరూపించుచున్నాడు. పండితయు, కాలయాపనయు, మహాత్ముని కెంతయూత్రము బనికీరావు. నిర్మాణకార్యక్రమమునందు ప్రజలు నిర్వహింపలేని యంత మొక్కటియు లేదు. స్త్రీలు, పురుషులు, బాలురు, బాలికలుగూడ నిర్వహింప

దగిన కార్యక్రమమునే మహాత్ముడు విధించెను. జాతి మతభేదములేక ఎల్లరును సులభముగ నవలంబించగలగిన కార్యక్రమమునే మహాత్ముడు దేశమంతట బెట్టియున్నాడు. ప్రజాసామాన్యము అహింసా వ్రతమును విమర్శన గ నవలం బించుట కష్టమనిపించుట మొకసాక. జెప్పవచ్చును. ఉదాహరణములు వారి కిచ్చియు నిగ్రహ ముండదని వాదించవచ్చును.

కాని ఇతర దేశములలోని వర్ణస్థితి లెటు లన్నను హిందూ దేశమునందు ప్రజలకు అహింస క్రొత్తగాదు. వారి స్వభావమే సాధుస్వభావము. స్వరాజ్యమును సాధించుటకు, దాదాపు మెట్టల యడ్డుగలిగించునో బోధించి, వారు సక్రమముగ ప్రవర్తించెదరనుటకు సందియములేదు. అకాలీల చారిత్ర మిందుకు నిదర్శనము. హిందూ మహమ్మదీయ కలహములయినను, చిర కాలము నిలువ జాలవు. అహింస నవలం బి కక దీరదని అన్నివత్తు మలవాదను అంగీకరించుచున్నపుడు, దానిని రక్షించుటకై ఎల్లరును పాటుబడవలసిన యావశ్యకత ఎంతేని గలదు. ఇట్టి స్థితిలో మహాత్ముని యాశయా మాలా ప్రపంచవ్యవహారములకు బాకీ వనుట, యుక్తియుక్తము గాజాలదు. మహాత్ముని కార్యక్రమము జనసామాన్యమునకు బసకీరాదనియు, కొలదిమందికిమాత్రమే బసకీవచ్చుననియు వాదనాక ర్యము కొరకంగీకరించినను, నైహూతవృత్తులు నిర్ణయించిన భిన్నకార్యక్రమము మహాత్ముని ఆదర్శములకు భంగకరముగ నుండగూడదుగదా. మహాత్ముని సైన్యమునకు, స్వరాజ్యసైన్యము కుపాంగముగ నుండవలయుననెన, మహాత్ముని కార్యక్రమమునకు రెండవశతము వార స్త్రీ విధముల ను సహాయ పడ నల యు ను గాని ఏమాత్రము అడ్డుపడ గూడరా. ఇదివర కెటులదలచినను, శాసన సభాప్రవేశము అసహాయధర్మమునకు భంగకర మని మహాత్ముడే చెలుపుచుండి, అతిసవాక్యములను ప్రమాణముగ గైకొనవలదా? లేనియెడల మహాత్ముని నాయకత్వమునందు తమకు పరమ విశ్వాసముగలిగిని నైహూతగాడు చాటిసమాత్రాని లాభమేముండును? వత్తుములలో హెచ్చుతగ్గుల నెంచబనిలేదు. త్యాగముగాని దేశభక్తిగాని యొకరి సొమ్ముగావు. కాని అసహాయాద్యమును సంగీకరించుచు, మహాత్ముని నాయకత్వము సంగీకరించుచు, ఇంకను శాసనసభాప్రవేశము అసహాయమునకు విరుద్ధముగాదని వాదించుటమాత్రము, సభ్యముగ గనపడదు. సి. యస్. రంగయ్యగారు సహాయము, శాసనసభలద్వారా స్వరాజ్యము లభింపదనయు, శాసనసభలకు వెలుపలనే స్వైర్యమును సాధింప సంతకత్తిమీని జరుపుట లాభకరమనియు, తేజవరచరి. రంగయ్యగారు స్వరాజ్యపక్షమునందుత్సాహముతో బ్రవేశించియుండిరి. హైందవశాసనసభలో సభ్యులగుటచే మీరు స్వాతంత్ర్యపూర్వకముగ దేశపనియీ వాక్యములు అమూల్యములునుటకుసందియములేదు. చెయవలసిన పనియంతయు వెలుపలగలదుగాని శాసనసభలో లేదని మీరి యనుభవము బట్టి విదిత మగుచున్నది. జమ్నా దాసు మహతాగారు సయితము, అసహాయవిధానము, హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగము, నాల్గవ శాసనసభలందు స్వరాజ్యము నొనగొనునని చాటిరి. స్వరాజ్యపక్షప్రముఖు లీతిరున బుకుచుండి, మీరు మహాత్మునిమార్గమునే కొనియాడుచు, శాసనసభల నిర్ణయములను చాటుచున్నారని విదితమగుటలేదా? ప్రస్తుతసమయమున ఇరుపక్షముల వాదకని యాటపట్టెపుడప్పు ఎన్నదగినభేదము గను స్థిరము. అందుచే స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసన

సభాప్రవేశముగూర్చిన మాటవట్టుదలనువదలించెచి, గాంధీమహాత్ముని నాయకునిగ గౌరవించుటయేగాక అతనియనుబంధములను ననుసరించుటగూడ సమ్యక్తమిచ్చుచో, ప్రస్తుతపక్షమస్థితి వెలిటనే యంతరింపక మానదు. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికివయమైనదియములెల్ల బాసిపోయి, సుభముచేకూరగలదు. మహాత్మునికు విజయముగలగుగాక !

కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులు

బెల్గాం లో జరుగబోవు కాంగ్రెసుసభకు, బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు గాంధీ మహాత్ముని, అతడంగీకరింపకున్న సరోజినీదేవిని అధ్యక్షులుగ పేర్కొనినని, వార్త యొకటి చెలుపుచున్నది. మహాత్ముని యధ్యక్షతవిషయమై అన్ని రాష్ట్రములను ఏకీభావమును జూపునని విశ్వసించెదము. మహాత్ముడు దేశభిమతమును గౌరవించునని తలచెదము. మహాత్ముని గౌరవించుట యనిన, కాంగ్రెసు సభ తన్ను తాను గౌరవించుకొనుటయే యగును. ఆపదవికి మరొకరైనామమును పేర్కొనట కవకాశము గనపడదు. మహాత్ముని పభాధ్యక్షునిగ నియమించిన మాత్రమున, ప్రజల విధి ముగియదు. ఇక మిగిలిన ఆనుమానములలో, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును సంతకీక్షతో నిర్వహించి స్వాతంత్ర్యము సొగపుగ దేశము బడయగలుగుచో, మహాత్ముని కాంగ్రెసుసభాధ్యక్షునిగ నియమించినందులకు సార్థకత ఏర్పడును. స్వాధీన భాగతవర్షము, మహాత్ముని సముచితరీతిని గౌరవించి, అనుదాభి నోలలాడగలను.

అనవసరభీతి

నరులపై మతేవల గట్టుచున్నపుడెల్లను, నరబలిజరుగునను భీతి ప్రజల నావహించుట యాచారముయినది. కలకత్తాలో నిట్టిభీతి ప్రబలెను. నరబలికై పిల్లల నెత్తుకొనిపోవుచున్నారను వదంతి బ్యాపించెను. అనవసర కల్లోలమునకు లోనయి కజలు పంజాబు లిని ఆర్ధరను చంపిరినియు, కగురను గాయపరచిరినియు చెలియుచున్నది. కలకత్తా వంటి ప్రధాన నగరము లో నిట్టి ఘోర సంఘటనము జరుగుట, మిగుల అవమానకరము. చెన్నపురిలోగూడ నిదివర కట్టి దుర్గతి వాటిల్లియుండెను. బాధ్యతగలనాయకు లీ విషయమై శ్రద్ధఃహించి వెంటనే కలవరము నాపి యుండవలసినది. దాసుగారి యధ్యక్షత క్రింద యిప్పుడు సభజరుగుట, చాల యాలస్యమని చెప్పవచ్చును. అయినను వీరిప్రయత్నములు నీలివార్తలను పోద్రోలి, ప్రజలకు వివేకము గలిగించుగాక యని కోరెదము.

కెనియా : తలపన్ను

తలకన్నును చెల్లింపనందులకు, తూర్పు ఆఫ్రికా నేషనల్ కాంగ్రెసుసంఘమునకు అధ్యక్షులయిన దేశాయిగారు శిక్షించబడిరను వార్త వినవచ్చుచున్నది. అవమానకరమగు నిట్టికన్నును చెల్లింపక, భారతీయులనేకులు శారాగ్రహమున కిదివరకు జనిరి ఇప్పుడు భారతీయనాయకుడే శిక్షించబడెను. కెనియా భారతీయులు వేరుమార్గము నవలంబింపజాలరు. సక్రమాంశోశనమంతయునిర్ధక్రమయ్యెను. హిందూదేశమునుండి వెడలిన కెనియా రాయబారుల ప్రయత్నములు సైతము విఫలమయినటుల దోచును. ఎట్టికష్టములు తలస్థించినను, కెనియా రాయబారులు ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనగలిగినపుడే, వారియుద్యమము విజయము గాంచగలదు.

నష్టము నెవరుభరింపవలయును ?

శంకర్ నాయరుగారిపై కోర్టువారువిధించిన నష్టమును ఇండియాప్రభుత్వమువారు భరింపవలయుననుతీర్మానము, రాజాపు హైందవ శాసనసభలో చర్చకు రాగలదు. ఈ తీర్మానము నుపపాదించెడి సిన్హాగారికోర్కె న్యాయమయినదనుటకు సందియములేదు. నాయరుగారు తమగ్రంథమును, ప్రభుత్వమువారి లాభముకొరకై వ్రాసిరి. అసహాయాద్యమమును నిరోధించుటకై మీరు ప్రభుత్వమునకు సహాయపడిరి. ప్రభుత్వమువారు మీరికి సమాచారమును చాలవరకు చెలిపియుండిరి. అట్టితరి ఇండియా ప్రభుత్వమువారే, నాయరుగారికి గలిగిన నష్టమును భరించేయుట సమంజసము.

బెంగాలుమంత్రుల స్థితి

మంత్రుల జీతములను శాసనసభవారు నిరాకరించినపుడు, వారు తమ పదవులయందుండినదిని, బ్రిటీషు సాలిసిటరు జనరలుగారభిప్రాయమిచ్చినటుల చెలియుచున్నది ఈవార్త సజమగుచో, క్రొత్తమంత్రులనయినను నియమింపవలెను. లేనియెడల గవర్నరుగారు ట్రాన్స్ ఫర్డు శాఖ నయినను వశపరుచుకొనవలెను. మంత్రులను నియమించునెడల స్వరాజ్యపక్షమువారినుండియే నియమింపవలెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ యభిప్రాయమును మార్చుకొనినదప్పు, మంత్రులుగ బనిచేయజాలరు. మధ్యరాష్ట్రములోని స్థితియే, బెంగాలు నందును తటస్థింపగలదు. ఏమిజరుగునోచూడవలెను.

జాతీయపతాకము

జాతీయపతాకము, నాగపురిమున సివిలులై నులద్వారా జయప్రదముగ నూరేగింపబడెనను వార్త, ఎల్లర కుత్సాహముగలిగింపక మానదు. జాతీయపతాక గౌరవమును నాగపురిము సుస్థిరముగ నెలకొల్పెను. స్వరాజ్యగమనమున కిది శుభచిహ్నము. జాతీయపతాకమును గౌరవించుట యనిన, ఆదిక రాజకీయ స్వాతంత్ర్యములను గౌరవించుటయే. ఏజాతి యిందుకుబూనినో ఆజాతి ధన్యమెనది.

రైల్వే చొరినేము

కేలం, జూను 9:—ఒక నూలుపర్రుడు చెన్నపురినుండి 10-వ నెంబరు మెయిలులో ప్రయాణము చేయుచు నిద్రపోగా భోటంపతివై కొంతమంది దొంగలు రైలులో ప్రవేశించి వాని పెట్టెనెత్తుకొని పోయిరి. అందులో 7 వేల రూపాయల విలువగలిగిన కోన్ని కోర్కెనీ నోట్లును దాల్చుటను జేసెను.

హండివద్ద యాక రైన్స్ నోట్లును మార్చుచుండగా పోలీసు వారు 4 నుం దొంగల నరస్తుచేసిరి. అందులో ఒకడు వారి పోయెను. ఏమి పాంపోవుటకు బాధ్యుడైన ఒక పోలీసు కాని స్టేబులు పనినుండి తొలగింపబడెను.

జిల్లా మేజిస్ట్రేటు రిస్కెల్ గారు నెలపునుండివచ్చి నేమి చార్జీ పుచ్చుకొనిరి. (అ. ప్రె.)

కస్తూరి రంగయ్యంగారి లైబ్రరీ

మచిలీపట్నం, జూను 10:—సరస్వతీ విలాససభ్యులు నిన్న నొకసభకేసి 31 శే|| యస్. కస్తూరి రంగయ్యంగారి జ్ఞాపకార్థము ఒక బహిరంగ పుస్తకాలయమును నెలకొల్పి నిర్మయించిరి. దీనిని “కస్తూరి రంగయ్యంగారి లైబ్రరీ” అని పిలుతును. (అ|| ప్రె||)

గంజాం ఆంధ్రవిద్యార్థుల సారస్వతము

బరహంపురం, జూను 9:—ఈ సభ సేటి యయయం 7 గంటలకు యాయూరి పురమండరమున ప్రారంభమయ్యెను. విజయనగరం మహారాజా కళాశాలలో యింగ్లీషు ప్రాధున గను చావ్వులుర్రా శేషగిరిరావుగా రధ్యక్షత వహించిరి. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గాంధీ మహాత్మని పూజా నిధి
లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

12-6-24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

ఇదివఱకు	చందాలు
కావలిపర్లా కాంగ్రెసుసభకు	39618-14-7
కార్యదర్శి గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్యగారిద్వారా	100-0-0
గోదావరి ఏజెన్సీ పోలవరము	4-4-0
కాంగ్రెసుకార్యదర్శిద్వారా నేటికన్నూరు	25-0-0

రూ 39748-2-7

కోకాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు	ఇదివఱకు
పంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు	15676-13-5
ప్రొద్దుటూరులో వసూలు కే. శ్రీనివాసాచారిగారివద్దనుండి	25-0-0

రూ 15701-13-5

పూజానిధికి సామ్యులుంపు చిర నామా: కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబు కెటిపిథి, మద్రాసు.

గాంధీ పూజా నిధి	పోలవరం
గోదావరి ఏజెన్సీ కాంగ్రెసుసభకార్యదర్శి పోలవరమునుండి యిట్లు వాయువువాడు:—	
వెంకట స్వామిగారు	0.4-0
మాధురీ ముత్యయ్యగారు	0.4-0
డి. వెంకట సుబ్బారాయుడుగారు	1.0-0
శ్రీకాళా వీరవెంకటగారు	1.0-0
పోలకోడేటి వెంకట వరసింహంగారు	0.12-0
శ్రీనివాసాచారిగారు	1.0-0
	4.4-0
నెల్లూరుజిల్లా కావలితాలూకలో వసూలయిన గాంధీపూజానిధి చందాల జాబితా	
బ్రాహ్మకాక గ్రామములు	రు 80-0-0
బ్రాహ్మకాక అగ్రహారం,	
కేసరి చన్నకృష్ణయ్యగారు	2.0-0
కానల శ్రీరాములుగారు	1.0-0
అమన్నళ్ల లక్ష్మీనరసయ్యగారు	2.0-0
కమ్మవారిపాలెం గ్రామం	
తమ్మిశేరి చినకొండపనాయుడుగారు	20.0-0
అభిమానులు	2.0-0
నెల్లూరులో	
పి. డి. ఆర్. అంజుకో నారాయణస్వామి నాయుడు	0.8-0
ఉపనయనకట్నం కావలి	4.0-0
అభిమానులు	2.0-0
ధారా నూర్య నారాయణగారు	1.0-0
అనెమకుండ్ల, సర్పాడుపాలెం గ్రామములలో	
పచ్చి కెట్టి నేతూడపకెట్టిగారు	8.0-0
మాపులూరు రామచంద్రారెడ్డిగారు	1.0-0
బుల్లూ కొండారామరెడ్డిగారు	2.0-0
తమ్మిర వెంకట సుబ్బారెడ్డిగారు	4.0-0
పోలంరెడ్డి రామలింగారెడ్డిగారు	3.0-0
తాళ్ళపాలెం	
పుచ్చలపల్లి వెంకటరామరెడ్డిగారు	15.0-0
పుచ్చలపల్లి బలరామరెడ్డిగారు	5.0-0
బుడమగుంట	
చిల్లవనూరు	2.0-0
మొ	100.0-0

గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్య.

తూర్పు ఆఫీస్ కార్యకర్తలు

దేశాన్ని గాంధీకి

పోలు టాక్సు చెల్లింపవలెనని తూర్పు ఆఫీస్ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు దేశాన్ని గాంధీకి తోడ్పడవలెనని పిలిచి నుండి కాంగ్రెసుసభకు తోడ్పడవలెనని పిలిచి (ఆంధ్ర)

సానిక పాల్లు

నాథురత్న నర్సయ్య వార్షిక నివేదిక:—
వేదాంతసంఘమువారి యజమాన్యమున నాథురత్న నర్సయ్య పుగారి 24 వ వార్షిక నివేదిక 18, మన్యులరాయన కీర్తిలో 18, లేదీనుండి 15 లేదీనుకు జరుగను. వరదినయమున చర్చలు, పూజలు జరుగను.

శ్రీ పుండరీకవరదనభట్ట:— దేవుతరి గోలంపల్లి నాయునిది 62 నెంబరు ఉమ్మడి రామయ్య కెట్టి నుడపాల్లి మిక్కిలి కంపివారి కార్యాలయమున 13.5.24 భుక్తవారము రాత్రి 9.30 నుండుట ప్రమాదాగవలె కథావహించి శ్రీరామపాఖ్యానమునందు "శ్రీరామచంద్రాక్షి కమ" అను సాహిత్య కార్యము లిరవల్లి శ్రీశ్రీ ప్రహ్లాద శ్రీ వి. ప్రహ్లాదయ్యల వలన జరుపబడును. భక్తవరదనభట్ట విశేషములు.

రాజ్ పోకలు:— డి. బి. కె. వెంకట నారాయణ నాయుడు రిజిస్ట్రేషన్ ఇవ్వజేర్చు జనరలుగారు, ఎ. జె. జి. కాంఠెలు ఎక్స్ ప్రెస్ కమిషనరు, మదరాసు కాసన సర్దుకు అభ్యాస ఆలీఖానుగారు, సి. ఎస్. రోల్లెండు వాల్టేరు ఆఫీసెంటు ఎక్స్ ప్రెస్ కమిషనరుగారు నేటి ఉదయం చెన్నై పురి వచ్చిరి.

నిన్న రాత్రి రా. బి. ఎస్. గోపాలస్వామి ఆయన గారు లిఖితపాత్రల కాసనసభాకార్యదర్శి ఆర్. వి. కృష్ణయ్య రుగారు కుంభకోణమునకు, సర్. ఆర్. వి. నాయుడుగారు బొట్టిలి వహారాజుగార్లు రెంగళూరునకు పోయిరి.

వెల్లింగ్టన్ సినీమా

దానియలు బూను

ఈ సినీమావారు ఆత్మద్యుతమున నీ ఫిలిమునే వరుసగా వారమురోజు లోక భాగముచొప్పున చూపుచున్నాడు. గత వారమునకు యివారమునకుగూడ రెండుమాడుభాగము లతి మనోహరముగా ప్రదర్శింపబడినది. ఈ నెల 7 వ లేదీనుండి మాడవభాగము ప్రారంభమైనది. 14 వ లేదీనుండి వార్తన భాగము ప్రారంభమగును. బూన్సు, హిందూస్థన, జాకు, నూదను మున్నగు స్వాతంత్ర్యపత్ర నాయకుల పాత్రలను గీర్తి, రెడ్డయ్య క్షాంతిమున్నగు ప్రతిపాపతన నాయకుల పాత్రలను ధరించి, వారు చూపిన నాట్యకళలను వర్ణనాతీతము. సీనుల విశేషము నుడుకురముగాదు. హాస్యశృంగములను చూచి కృతజ్ఞులగు పట్టు నవ్వనివారులేరు. ప్రేక్షకులను కీలుబొమ్మలను గావింపగల అద్భుతాభి నయవి శేషమును చూడవలెననినను నేర్చుకొనవలె ననినను కని ఆనందింపవలెననినను యిట్టి శ్రేష్ఠములగు జయ కోకపు ప్రదర్శనములను చూడక లెక్కదు.

రంపవీరూరి

ప్రభుత్వ కలకటము

సై.వల్ కవివనరు రూగరుపుర్లుగారు విప్లవకారుల చర్యలనుగూర్చి ఈ క్రిందివివరములను ప్రకటించు చున్నారు. మే నెల 6 వ లేదీన రేవిల్లునందు పోలీసువారికిని విప్లవ కారులకును జరిగిన సంరంభమున మొత్తముమీద 27 మంది విప్లవకారులు పోలీసువారిచే చంపబడిరి. లేక నిర్బంధింపబడిరి. పట్టుబడినవారిని విచారింపగ విప్లవకారులలో కొంతమంది ఎండుపడలుగారి నాయకత్వముక్రింద చీలిపోయి కొండలపై యున్నారనియు, గంటందోరగారిభార్యలు దాగియుండునట్టియు, రాజుగారిపూజ బసయ్యను గంగరాజు మడనోలు ప్రదేశమునకు, మరికొంతమంది విప్లవకారులు పోయిరనియు తెలియవచ్చెను. గంటందోరగారిని పట్టుకొనుటకై కొంతమంది భటులు పంపబడిరి. గంగరాజుమడనోలు ప్రదేశమునకు ఆసామురై పుల్లయ్య నైనుకులు పంపబడిరి. ఈ నైనుకులు విప్లవకారులను ఎదుర్కొనజాలకపోయినను, విప్లవకారులు ఆ ప్రదేశమువదిలి కొండలపైకి పోవలసివచ్చెను. చింతలపల్లి దక్షిణమున సల్లేగ్రామమున విప్లవకారులు యున్నారని మే 28 వ లేదీన తెలిసెను. పోలీసుభటు లచటికి పంపబడిరి. పోలీసువారు వారిని తరిమిరి. అప్పుడు విప్లవకారులు కనపడినపుడు పోలీసువారు వారిని నిర్బంధించుచుండిరి. లేక చంపుచుండిరి. గంటందోర మొదటి భార్య మాతురు పట్టుబడిరి. రెండవ భార్య మాత్రము తప్పించుకొని పారిపోయెను. రాజుగారి పూజపెట్ట ఒక విప్లవకారుని నద్దదోగడను. అందులో కొన్ని పట్టుబట్టినట్లు లోకమున జాప్రచారములు, హిందీ పుస్తకములు లభించెను. విప్లవకారుల కేంద్ర, వారు లెవలో ఎప్పుడుచేరవది, ఇతరపోయిన లేదీనున్నగు వివరములు తెలుపునట్టి పెట్టెలోనుండెను. పోలీసువారికి విప్లవకారులవిషయమై బాడచెప్పిన గ్రామములపై విప్లవకారులు విధించిన జరిమానాబాడ సంఘంబడెను.

నరసపట్నం సమీపమున ఒకరుపాకి 40 కాండు మందు పూజ్చి పెట్టె కి యుండెను. పోలీసువారు స్వాధీనము చేసికొనిరి. ఈవివరమును ఒక నిర్బంధింపబడిన విప్లవకారుడు తెలిసెను. గ్రామములందును వారివద్దనుండి గడ్డలు అయుధములు విల్లుకాకు లెట్లు తెల్పించుకొను చుండికో ఒక విప్లవకారుడు తెలిసెను. గడ్డలు ఇయుధములను సగ్గయివేరవారిని నాయించిన ఇతరయుని నిజమని తెలిసెను.

పెరవలన సమీపమున పెదచెరువు గ్రామవాసవల్లుల యెండుడు డాంగారిని చంపిరి 28 వ లేదీన యెండుపడలుగారి కొడుకుని నిర్బంధింపబడినది. 28 వ లేదీన సాయంకాలము వీరు గ్రామమువెలుపలనుంచి మునిగపు ఇతర గ్రామంపైకి వెలువనంపెను. ఈరెండుపల అడవిలో వీరునుగనలును సంపుటకు యల్పించిరి. కాని తుపాకితోతప్పెను. ఇట్టిచిక్కు కలుగవని మున సభా భయపడి యుండుటతో అన్ని సన్నాహములతోనే వచ్చెను. యెండుపడలుగారిపైను కొంతమంది యెండుపడులు ఏర్పాటుచేసెను. వీరు ఎండుపడలుగారిపైబెరిగివెళ్ళిచంపిరి.

గంటందోరగారు గోకిరి ఎక్స్ ప్రెస్ సంక్రమణమున గార్లతో ఇంకనుదొరకకున్నాడు. వీరు కాంతారము నుండి మంపమీడుగ గంగారంపల్లిరనియు ఆ గ్రామములు వీరికి అన్ని విధములు సహాయమునర్పిరనియు జమీదారుకుండుమీసనగాలు బాడతెలిసికొనిరి. వారివిషయమై నిజమైన వార్తలు చక్కగా తెలియుటలేదు. కాని 27 వ లేదీ రాత్రి 8 గంటలకుగంటందోర తన స్వగ్రామము నాదింపాలెనునకు వెళ్లెనని తెలియవచ్చెను. కాని పోలీసునా రచటకు పోవుసరికి విప్లవకారులు కేరొకచోటుకు పోయియుండిరి. గ్రామములు. విప్లవకారులకు పోలీసువారు వచ్చువిషయమై హెచ్చరిక తెలుపుచుండురనియు, పోలీసువారు వచ్చుసమయమునవారు సగరము వెలులల కొంతకాలము దాగియుండి పోలీసువారు పోగానే మరల ఆ గ్రామమునకు వచ్చుచుండురనియు నిర్బంధింపబడిన విప్లవకారులలో కొందరు చెప్పిరి. గంటందోరను నిర్బంధించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారగాని గ్రామములు ఎట్టిసోర్తల తెలుప కుండుటచే వారుదొరకుట పోలీసువారి అదృష్టముగ పరిగణింపబడవలెను. మే 28 మొదలు 28 వరకు 11 మంది విప్లవకారులు నిర్బంధింపబడిరి. ముత్తూరు చంపబడిరి.

అలహాబాదు

అలహాబాదు, జూను 11:— ఇచ్చట వేడి మిక్కుటముగానున్నది. ఒకదినమున 116 డిగ్రీలుకూడవచ్చునది. నిన్నటిదినమున 108 డిగ్రీలుండెను. అనగా ఉండవలసినదానికంటె 11 డిగ్రీలుకొరకు నుండెను.

విదేశీ వారాలు

భారతదేశము

దొమినియన్ హోమురాలు గానలెననుట
శ్రీనివాసశాస్త్రి, బినెంటు, సర్ ఆలీ ఇమాం
ప్రభుత్వ విజ్ఞప్తి

ఇండియా కార్యాలయమున కి నువనములు
లండన్, జూన్ 11: ఆంధ్రులగురించి భారతదేశమునకు దొమినియన్ హోమురాలు గానలెననున్నారని ఒక మహాజను తయారుజేసి శ్రీనివాసశాస్త్రి, బినెంటు, సర్ ఆలీ ఇమాం కే. సి. రాయ, మణ్సుఖం చెట్టి, ఈశ్వరశాస్త్రి, సర్ ఆలీ ఇమాం సర్ కే. జి. గుప్తగార్లు సంతకముజేసిరి. దీనిని ఇండియా కార్యాలయమునకు అందజేసెదరు. దీని నకళ్లను లజపతిరాయి, హరి కిషన్ లాలుగార్ల అంగీకారము నిమిత్తమును సంతకము కొఱవను బంపబడెను. ఇండియాలో దొమినియన్ హోమురాలును స్థాపించెదమని బ్రిటనుజేసిన ప్రకటనమును ఇంతదగ్గరలో బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు అమలులో పెట్టెదరని భారతీయులకు నమ్మకములేదనియు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన దొమినియన్ హోమురాలును స్థాపించువరకు ఈ ఆంధ్రీయము ఇట్లు సాగుచునేయుండుననియు తమవిజ్ఞప్తి యందు తెలియజేసిరి. భారతదేశములో అన్ని రాజకీయ పక్షమువారును హోమురాలు గావలెనని అంగీకరించిరి. కాని దానిని 'సాధించుమార్గములందు మాత్రము కొంచెము భేదము న్నుడి. అంతియగాని భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనముహక్కు ఉండవలెనను ముఖ్యసిద్ధాంతములో ఎవరికిని భిన్నాభిప్రాయ ములేదని తెలియజేసిరి.

ఆల్బేనియా తిరుగుబాటు

లండన్, జూన్ 11: ఇచటనున్న ఆల్బేనియా రాయవారి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:— జాతీయవైద్యుడు ఎల్బానకను బట్టుకొనెను. పోరాటముజేకనే టిరానాను ఆక్రమించుకొనిరి. రాజధానిని కాపాడుచున్న ప్రాంతప్రధానామాత్యుడు పారిపోయెను. ప్రభుత్వసభ్యులందరును ఇటలీకి వెడలిపోయిరి. దేశమంతయు జాతీయవాదుల హస్తమునందు. విప్లవము అంత్యమొందినదనే జెప్పవచ్చును.

ఫ్రెంచి రాజకీయ సంద్విగావ్యము

పార్లమెంటు విశ్వాకర్షాహింసయు

మిల్లరండుగారు రాజీనీమ్మట

లండన్, జూన్ 10:— ఫ్రెంచిపార్లమెంటువారు రెండు పక్షమువారి విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానము సంగీకరించిరి. అనగా మిల్లరండుగారు రాజీనామ నియమలెననుట.

మిల్లరండుగారు రాజీనామాచుట

పూర్వ, జూన్ 10:— మిల్లరండుగారు రాజీనామా నియ నిశ్చయించుకొనిరి.

వివరములు

ప్రభుత్వము ప్రజల ఇష్టానుసార మేర్పడినగాని ఎవరైనా చేయరాదనియు పార్లమెంటు హక్కును విచ్ఛేదముగ నియమించబడిన మంత్రివర్గముతో సంబంధము బెట్టుకొన జాలమనియు ఫ్రెంచి పార్లమెంటుసభ్యులు నిశ్చయించుకొనిరి. మిల్లరండు గారి సందేశము

ను పార్లమెంటులో సేటి మధ్యాహ్నము చదివిరి. పార్లమెంటులో ప్యాంక్టాయి మార్గముగా చదివిరి. నేనటులో ర్యాటియరు గారు చదివిరి. ఆసందేశమున మిల్లరండుగారు ఇట్లు తెలియజేసిరి:—

“ప్రజలకు సేజినవద్ద తమలన్నిటిని నెఱవేర్చితిని. నాపదవిని త్యజించను. పార్లమెంటువారు రాజ్యాంగ నిర్మాణమును మన్నింపవలెను.

జూరు రాజ్యాంగనిర్మాణమును గౌరవింపవలెను. అట్లు చేయలేని బహుళసంఖ్యాకులనిరంకుశ ప్రవర్తనముచే సేనరాచ కీయకారణములచే రిపబ్లికన్ అధ్యక్షునినవిక రాజీనామా నియమలెన వచ్చును. రిపబ్లికన్ అధ్యక్షుడు రాజకీయపక్షమువారి చేతిలో క్లింబొమ్మనలే పరిమించును. అట్టి అపాయములు తొలగి

పోవునటుల మీరు నాకు తోడ్పడెదరని నమ్మకమున్నాడను. ఉపద్రవకరులగు కొందరు సభ్యులు స్వలాభమునకేతీచి కొంతవల్ల మెంటును : ప్లంచ్మన్తో ప్రారంభించుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. పార్లమెంటు సభ్యులు జరుగుచున్నట్లుతే పార్లమెంటుసభ్యులు అట్టిస్వలాభా కేంద్ర పక్షములదోషబోహదను. సెనటు సదార జ్యాంగనిర్మాణమును గాపాడుచుండవలెను.”

అధ్యక్షులకు మిల్లరండుగారి తరపున మాట్లాడుతుండగానే చరకగారి ప్రశ్నను చర్చించుకుండ సెనటువారు ఆపుచేసిరి. రేపటివరకు సెనటుసభ ఆపుజేయబడెను.

మార్గము ప్రధానామాత్యుని ప్రకటనము

ఈప్రభుత్వమును పార్లమెంటు కాస్తాక్రమగనే నీయమింపబడినది తెలుపుటకు ఏర్పాటుజేసితిమనియు కార్యక్రమమును తెలియజేయుటకుగాదనియు మార్గముప్రభుత్వము తెలియజేసెను. ఏపక్షమువారెట్టి రాచకీయాభిప్రాయములను గర్హియున్నను కాస్త్రసమ్యక్తముగ రాజ్యాంగ నిర్మాణమునిమిత్తము చేయబడిన శాసనములను గౌరవింపవలెను. అట్లు గౌరవింపబడు నిశ్చయించవలెను. అధ్యక్షుని సందేశమును నిర్ధారించెదరాయని యడుగుచున్నారు. ఈవిశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము భావిపాలనమునకు సంబంధించినదగుటచే పార్లమెంటువారు శమంజసముగ యోచించి ప్రవర్తించవలెను. శాసనములను మన్నించుటచే రిపబ్లికన్ ప్రతిష్ఠాపనులు భద్రముగ నిరపాయముగ నుండుననిరి.

829 ప్రతిపాదనముగను 214 అనుకూలముగ నుండుటచే రిపబ్లికన్ అధ్యక్షుడు రాజీనీయమలెనవచ్చెను.

చాలసేపు చర్చపక్షమువారు మానమును వహించిరి. ప్రభుత్వములేనులే భావించిరి. కమ్యూనిస్టులు తప్ప ఎవరూ ఒకమాటైన జెప్పలేదు ప్రాతమంత్రియగు రీబెలుగారు 80 నిమిషములు తీవ్రముగ ప్రస్తావించిరి. దానివలన కదలికగల్గెను. రెండుపక్షమువారు రపు డుండుకొనిరి. ఆపుడు ప్రచలనము బయలుదేరెను. కమ్యూనిస్టులు మిల్లరండుగారిని కూరిరి.

ప్రసిడెంటు రాజీనామాసంగతిని వినుటకు పార్లమెంటు రేపటివరకు ఆపుజేయబడెను.

మంత్రివర్గమువారు రాజీనామానిచ్చిరిని ప్రకటించబడెను. మిల్లరండుగారుగూడ రాజీనామానిచ్చెనని మంత్రివర్గమువారికి తెలియజేసెను. ప్రస్తుతము మంత్రివర్గమువారు తమ ధర్మములను నిర్వహింపవలెననిరి.

జపాను మంత్రివర్గము

టోక్యో, జూన్ 11:— కన్సికలో పక్షనాయకుడైన క్యాటోప్రభువు మంత్రివర్గము నేర్పాటుజేసెను.

ఆర్థిక నిపుణుల నివేదికము

జగ్జనుల వైఖరి

జాతీయవాదుల విధ్వంసక ప్రయత్నములు

లండన్, జూన్ 10 రాత్రి 11-10-24 తేదీని 10 నిమిషములకు మాడును:— ఈ లోపుగ ఆర్థికనిపుణుల నివేదికమును గూర్చి రాచకీయచర్యను దీసికొనుటవలెను. జాతీయవాదులు ఈ లోపుగ తుర్రుకుచున్నది తెలియజేసి మైక్లస్ ప్రకటించిరి. ఆర్థికాధికారులను సంపాదించుటకు ప్రయత్నించెదరట. నివేదిక కమును అమలులో పెట్టుటకుగూర్చి మరింతవైఖరను తోపనిచేసెదరట.

నేస్తాడుప్రభువు మంత్రివర్గముగాని వాకొబుప్టిజా మంత్రివర్గముగాని ఇంకను అనేకీంచుచున్నారు. తమకోర్కెలను నెరవేర్చినగాని ఆర్థికనిపుణుల నివేదికమునకు నిరోధము జూపెదమని జాతీయవాదులు తెలుపుచున్నారు. హార్మార్క్సుగారు అవంచలలెయుండుటకు నిశ్చయించిరి. జాతీయవాదులు ఆర్థికనిపుణుల నివేదికమును భగ్గుముకేయ దలంచిరేని ఈవిషయమై ఎన్నికవర్గమువారి యభిప్రాయమును కనుగొనుటకుంజే చేరుమార్గము లేదు. ఇట్లే జేయవలెనని సమర్థులు కొందరు ఆలోచించుచున్నారు.

తమ విధానమును ప్రవేశపెట్టవలెనను తలంపుతో కొందరు జాతీయవాదులు ఆర్థికనిపుణుల నివేదికమును ద్వంసముచేయ దలంచుచున్నారు. ల్యాండుయూనియనువారు నిపుణుల నివేదికము నెంచుమాత్రము అంగీకరింపబడుట తీలులేదని స్పష్టముగ తెలుపుచున్నవారు జాతీయవాదులెంతవరకు నివేదికమును అంగీకరించెదరో తెలియజేయవలెను. వారు తప్పక గావలసినవరకులను తెలియజేయవలెను. జర్మనుమర్యాద, స్వాతంత్ర్యముని దాక్షిణ్య వైస్మకగారన్న మాటలను గ్రహించుట చాల

ముఖ్యము. ఈసంగతులేనియు లేనిదే ముందువిరుదు ప్రభుత్వమునునమ్మున్న ప్రయోజనములేను.

జాతీయవాదుల తీర్మానమును గావించిరి:— ప్రస్తుత ప్రభుత్వమువారు సాధ్యమైనంతవరకు రిచిస్ట్రాగు అధ్యక్షునకు తమ రాజీనామా సందేశమువలెను. ఆర్థికనిపుణుల నివేదికమును గూర్చి ప్రస్తావించుటకట్టి యధికారమును ఈప్రభుత్వమునకు లేదు. నివేదికమును అమలులో పెట్టుటకు మంత్రివర్గమువారు తయారుచేయు శాసనము సంగీకరింపజాలదు. వారే ప్రకటనను గావించినను అది ముమ్మలము బాధింపదు.

ఫ్రెంచి అధినివేశములు

వాయువార్తాప్రచారక కార్యాలయములు

ఫ్రాంసు క్రమేణా తన అధినివేశములందు వాయువార్తాప్రచారక కార్యాలయమును స్థాపించుచున్నది. ఫ్రెంచిపక్షముతో ఆఫ్రికాలో ఫ్రాంసుకు ప్రత్యేకసంబంధమును వాయువార్తా కార్యాలయముద్వారా ప్రవేశపెట్టిరి.

ఫ్రెంచి వైమానికుడు టోక్యోయాడెరెను. ఫ్రెంచి ప్రజలందరూ ఆభినందన వార్తలతో ఆతనిని ముంచెరి. ఫ్రెంచి వైమానికులలో ఇంతటివారు లేదనుచున్నారు.

జ్యూబిల్యాండు

ఆంగ్లో ఇటలీ ఒడంబడిక

లండన్, జూన్ 10: చాలకాలమునుండి పరిష్కారము గాకున్న జ్యూబిల్యాండు సమస్య నేటితో పరిష్కారమైనది. 1915 లో ఇటలీ మిలెమండలితో జేరినపుడు గ్రేటుబ్రిటను, ఫ్రాంసు ఆఫ్రికాలో ప్రదేశములను సంపాదించినచో ఇటలీకి గూడ ఉత్తర ఆఫ్రికాలో కొంతభూము నియమలెనని వరకు జేసెను. 1920 లో ఏప్రదేశము నిర్ణయింప జేరెను. కాని మధ్యధరాసముద్రములో దోడికాకజో దీవులనుగూర్చి ఇటలీ గ్రేటు ప్రభుత్వమువారు జేసికొన్న ఒడంబడికమీద ఆధారపడు నటుల గ్రేటు బ్రిటను ఇటలీతో ఏర్పాటుజేసికొనెను. ఇటలీ వారు తమహక్కును తెలియజేసిరి. గ్రేటుబ్రిటను తన హక్కును తెలియజేసెను. ఇప్పుడిచ్చిన ప్రదేశము 45000 చదరపుమైళ్ల విస్తీర్ణముగలది. చాలవరకు ఎడారి. దీనికిముఖ్యము రేపు కిస్సాయి. 16 వ శతాబ్దమునుండిదోడికీ నీనుదీవులు తురుష్కపాలనములోనున్నవి. తురుష్కపాలనము కఠినముగ లేదు. కొంతకప్పుముగట్టినంతమాత్రాన ఆరబజుట అన్నివిధముల స్వాతంత్ర్య మీయబడెను. కోడ్సులోమాత్రము తురుష్కనాయకుమారి గవర్నరుమాత్ర ముండిరి. 1908 వరకు ఈ ద్వీప వాసులే తమ వ్యవహారములను పరిష్కారము జేసికొనిరి. కాని ఇటీవలవచ్చిన యువకులగు తురుష్కులు తమపెద్దలపొయినవారిని పోక ద్వీపవాసుల స్వాతంత్ర్యమును తొలగించిరి. నిర్బంధవైవిధ్యమును ప్రవేశపెట్టిరి. తురుష్కభాషనే నిర్బంధముజేసిరి. 1912 లో క్రొత్త తురుష్కపాలనము దుర్భరమాయెను. క్రొత్తసమితి అపారమాయెను. ఈసమయమున ఇటలీ తర్కిని రిచియాలో ఓడించెను. దోడికీ నీను దీవులను కలుపుకొనెను. అదిని క్రొత్తగవర్నరులను ద్వీపాంతరవాసులు ఆహ్వానించిరి. మొదటి బాల్కనయుద్ధములోమాత్రము వీరు స్వబలవలెనవచ్చెను. గ్రేటుబ్రిటన్ ప్రభుత్వముగ నుంచెను. వారముల రేపిచో హెరాబెట్ మైక్లమరెవ్వు ఈ దీవులను స్వాధీనము జేసికొనెడిది. ముందు ఇటలీ గ్రేటు బ్రిటనుగూడ ఈదీవులు స్వాతంత్ర్యముగనే నుండువచ్చునని ప్రకటించిరి. కాని 1915 లో జరిగిన లండను ఒడంబడిక ప్రకారము ఇటలీకి ఈదీవులపై సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మీయబడెను. 1919 లో 18 దీవులలో 12 దీవులు గ్రీసుకీయబడెను. ఈ ఏర్పాటు నిరాకరింపబడెను. అందుచే ఈదీవులొకను ఇటలీ పాలనములో నే యున్నవి.

దోడికీ నీనుదీవుల ప్రజలు గ్రీకులే. ఈదీవులు భాగ్యవంతులైనవి గావు. గ్రీకులు ఇటలీవారును ఈద్వీపవాసుల వర్తకము బాడుచేసిరి.

లండన్ రైల్వే సమ్మెపరిస్థితులు

యభివృద్ధిగాంచు చున్నది. 89 వైద్యులు ఇంకను మూసియున్నను రైల్వేనడుచుచున్నవి. అంతటను 1500 మంది పనిలోజేరిరి. ఇప్పుడు పోవుచున్న రైల్వేసంఖ్యను హెచ్చించుట కష్టము. గ్రేటు సెంట్రలు రైల్వేకోడ ప్రమ్మే ప్రామున్నదని సమ్మే ప్రధానకార్యాలయమువారు తెలుపుచున్నారు. రైల్వే మ్యానేజరులు ఇంజనీరునివారిద్రతో 18 తేదీని కలుసుకొనెదరు. అంతవరకు ఓట్రును దీసికొనరు.

నెల్లూరు జిల్లా బోర్డు

(వ్యక్తియ విలేఖరి)

జూన్ 10:— ఇటీవల ఈ మాసారంభమున నెల్లూరు జిల్లా బోర్డువారు సామాన్య సభయందు శ్రీయుత ఆచార్య కృష్ణ రావుపంతులుగారి ఆధ్వర్యమున సమావేశమై యుండిరి. అందు జిల్లాయందు అంద్రదేశమునందలి యితర జిల్లాల వారి కిని మార్గదర్శకముగ నుండునట్లు కొన్ని ముఖ్యతీర్మానములు చేయబడినవి.

ప్రశ్నిత రములు

మొదట బోర్డుసభ్యులు రంగయ్య నాయుడుగారు కొన్ని ప్రశ్నలను పంపియుండుగా వారికి ప్రత్యుత్తరము లొసగబడెను. ఈ ప్రశ్నలు బోర్డువిద్యాలయములందలి బాలర పరీక్షాపద్ధతులను, విద్యావిధానమును గురించినవిగా యుండి అల్పముగ విషయములతో కూడియుండెను. గూడూరు విద్యాలయము నందు మువ్వర బ్రాహ్మణేశ్వరవిద్యార్థులు పరీక్షకు పంపబడకపోవుటవలన అదియొక గొప్ప బ్రాహ్మణేశ్వర నిరసనముగా సభ్యులు భావించి, అందునుగట్టించి అభ్యర్థులు వివిధరకపును కొనెదరని వానిని రేలపరీక్షకు పంపలేదనియు, గూడూరు హైస్కూలు ప్రధాన గ్రా ఉపాధ్యాయులను విచారించి శిక్షింపవలయుననియు, దీనికిగాను నొక ఉపసంఘమును గూడూరు రామచంద్రారెడ్డి, జిల్లావిద్యాకాశాధికారి మొదలగువారితో కూడిన దానిని యేర్పాటుచేసి వారిచే పరీక్షాకాగితములను పునర్విమర్శింపజేసి విద్యాలయమునందలి బ్రాహ్మణులగు ప్రధానోపాధ్యాయులు మొదలగువారిని తగురీతిని మందలించవలయుననియు కోరిరి.

అభ్యర్థులకు వినికి తగుమైన ప్రత్యుత్తరములనొసంగి తాను స్వయముగా యీ విషయము విచారించి యాంతుటయు, ఆ మువ్వర బాలుర తమ కన్యాయముజరిగినట్లు చెప్పియుండలేదనియు, తమకన్నను తక్కువమాత్రము వచ్చిన విద్యార్థులను పరీక్షకు పంపినట్లుమాత్రము చెప్పినదియు తెలుపును, ఇట్టి అల్పముగ ప్రశ్నలు జిల్లాబోర్డుసభ్యులు గొప్ప బ్రాహ్మణేశ్వర భావ మాచక్షుగాతలచి అడుగుట ఆమోగ్యమనియు నూచించుచు పరీక్ష జరుపుటయందును, ఆ బాలురను నిలుపుటయందును ప్రధానోపాధ్యాయులు న్యాయముగనే ప్రవర్తించియుండుననియు, మీదుమిక్కిలి యిట్టిస్వల్పవిషయములయందు ఉపాధ్యాయునికి స్వాతంత్ర్యము యియ్యక బాలరమాటలు గొప్పచిహ్నముగా నేయుట అసహ్యనీయు, అర్హతమనియు, ఇట్టి ఉపాధ్యాయుని న్యాయవిధానము అభ్యర్థులను నీనసరిగా నీయు, నిక దించిరి.

బ్రాహ్మణులకు ఉద్యోగములకూడదు

పై ప్రశ్నితరములు ముగిసినవెంటనే సదరు రంగయ్య నాయుడుగారు సభియుండు ఈ క్రిందితీర్మానము చర్చకు వచ్చెను.

“బోర్డు సభ్యులలో మహమ్మదీయులు క్రైస్తవులు చేరిన బ్రాహ్మణేశ్వర జాతులవారు స్వల్పముగానుండు కారణముచేత, బ్రాహ్మణులను ఉద్యోగములలో ప్రవేశపెట్టుట నిలుపుదల చేయుచు, పైచెప్పబడిన జాతులు తగునంతనంది పరిమితికి వచ్చునంతవరకు ఆ జాతులవారికి ఉద్యోగములు ఒసంగవలయుననియు, ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు”

ఈ తీర్మానమును, దీనిపై కొన్ని తాలూకాబోర్డుల వారు అనుమతులుగ పంపిన యభిప్రాయములను చర్చకు వచ్చెను. ఈ తీర్మానము విషయము శ్రీయుత తిరుమల కొండా రెడ్డిగారు కనిగిరి (ప్రతినిధులు క్రైస్తవులు) విచ్చయ్యగాను, అభ్యర్థులకు సర్వస్వాతంత్ర్యముగల ఈ విషయమునందు, తీర్మానము తెచ్చునప్పుడు, అట్టిది సలహా పూర్వకముగా నుండుట మర్యాదగనుండుననియు, అంతకుమించి అభ్యర్థుని నిర్బంధింప జూచుట అసంబద్ధమనియు, అభిప్రాయములిచ్చిరి. గూడూరు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారగు పెల్లేటి వెంకట సుబ్బారెడ్డిగారు ఈ తీర్మానమును ఖండించుచు మిక్కిలి తీవ్రముగా నూట్లాడిరి. ఈ తీర్మానము ఇట్టి అభిప్రాయములతో యిప్పటికి మాడునాలుగు సభలుగా, సభ్యులకాలమును వ్యర్థముచుచు సభను, అనావశ్యకమున చర్చకు లోకేయుచున్నదనియు, యాతీర్మానమును, యేమాత్రము గౌరవింప, ఎట్టిమాటతోనైనను, ఒప్పుకొనక, నిరసించి త్రోసిపుచ్చవలయుననియు సభ్యులను కోరిరి. ఈ అవ్యక్తపు తీర్మానమునకై నష్టమెవకాలము వరకు ఏకార్యమునందు ప్రవేశపెట్టియుండినను బోర్డుకు చాలాభంగముగ నుండెడిదనియు, తీర్మానము తెచ్చిపెట్టుకొనిరియు, తనకు విశేషదుఃఖము కలి

గింపజొచ్చెననియు, ఇట్టివిషయము, ఏనలుగుల బ్రాహ్మణులు రచ్చ, మిగత అందరును బ్రాహ్మణేశ్వరసభ్యులుగా నుండు యీ బోర్డునందు చర్చకువచ్చుటయు త్రోసిపొవుచుండుటయు, ఇట్టి బోర్డులో బ్రాహ్మణులకు ఉద్యోగములు గలుగుచున్నవని, చింతిల్లుటయు, బ్రాహ్మణేశ్వరసంఘమునకే యొక గొప్పకళంకమని నొక్కిచెప్పిరి.

ఇది ఇట్లుండ నెల్లూరు తాలూకా బోర్డు అభ్యర్థులు కాకుటూరు లింగారెడ్డిగారు ఈ తీర్మానములోకల్ బోర్డువట్టును నకు విరుద్ధముగా నుండుటవలన అసలు చర్చకు, రాకూడునాయని అభ్యర్థుని ప్రశ్నించిరి. అట్లుపై అభ్యర్థులు ఈ విషయ మొకటికలదనియు, తానై ఆకారమును నూచించుట సరి కాక యూరకుంటిననియు, ఇట్టిది యితర సభ్యులు నూచించి నపుడు తన అభిప్రాయమును చెప్పవలసిన విధియై యున్నదని యు, అట్టిది చెప్పటముందు నాయుడుగారికి తమ తీర్మాన మునందలి మాటలను, మార్పుకొనుట కనకాశము యిచ్చుచున్నాననియు చెప్పిరి. శ్రీయుత సానకా గోవిందరెడ్డిగారు సలహా పూర్వకముగా తీర్మానము మార్చి ఉపపాదించి, రంగయ్య నాయుడుగారు తమ తీర్మానమునందు ఒలములేదని యేర్పాటుచే దానిని ఉపసంహరించుకొనిరి. గోవిందరెడ్డిగారి తీర్మానము అధికసంఖ్యాకులచే ఆమోదంపబడెను. ఇంగువలన ఉద్యోగములచ్చుటలో యుక్తమైన బ్రాహ్మణేశ్వరులు దొరకు నెడల వారిని గమనింపవలసినదిగా అభ్యర్థులకు సలహా ఇయ్యబడినది.

రాట్నములకు ద్రవ్యమొనగట

గూడూరుపాఠశాలయందు, రాట్నములకు ద్రవ్యము కావలెననికోరగా ఆమొత్తము బోర్డువారిచే కాంక్ష చేయబడెను. ఈ విషయమై తీర్మానించునపుడు ప్రస్తావనకేమున అభ్యర్థులు ప్రస్తుతము విద్యాలయములలో జరుగు నేత విషయములగుర్చి మాటలాడుచు, పాఠశాలలందు వడికిన నూలు చాలకుండుటను గురించి చెప్పిరి.

ఖద్దరునూలునే నేయవలెను

ఈ బోర్డుపాఠశాలకు సంబంధించిన నేత కాఖలయందు విద్యార్థులకు నూలు చాలక మిల్లునూలును, విడేశనూలును పూర్వము కొనుగోలుజేయుచుండినను, ఒప్పుకొని జరుగుచుండెనుగాని, నికముందయుచేయవలసినదనియు, కొనుగోలు చేయు నూలును రాట్నము నూలుగానే కొనుగోలుచేసి పూర్తిగా ఖద్దరునూలుతోనే నేత సాగింపవలయుననియు స్వదేశఉత్పత్తితో తానూలు ఆంగ్లేయులే ఒప్పుకొనుచుండిన ఈకాలమున బోర్డువారి సంపూర్ణామోదమును నూచించుటయందు ఎట్టి బాధగాను కలుగవనియు అట్టిఆమోదము ఏకగ్రీవముగ సభ్యులు ప్రోత్సహించి తగుమైన ఉత్తరవులు యియ్యబడు ననియు హెచ్చరించిరి. బోర్డువారు తమ ఆమోదమును తెలిపిరి.

స్వదేశీవస్తువులనే ఉపయోగింపవలెను

దీని విషయము శ్రీమేనకూరు శీ తారామిరెడ్డి గారొక తీర్మానము నుపపాదించగా అభ్యర్థుడు అది తీర్మాన రూపముగా నుండవలసినదనియు, దీనినిగురించి భారతీయు డెవ్వడును వెనుదీయవలసిన కారణములేదనియు, కార్యస్థానముననుండువారికి దీనివిషయమై ముందే ఉత్తరవు యియ్యబడినదనియు చెప్పి, ఎట్లును తీర్మానము వచ్చినందున, ఇందు మూలకముగా బోర్డుసభ్యుల ఏకాభిప్రాయమును తానుకనుగొనుటకు అవకాశము కలిగినందుకు సంతోషించుచు తీర్మానముగా లేకున్నను సభ్యులు తమ ఆమోదమును నూచింపవలయునని కోరగా వారట్లు చేసిరి. అట్లుపై ఆఫీసు మేనేజరువారికి కుద్దననే సభ్యులందే ఎంతవలెనుకై నైనను, ఆఫీసుకు సంబంధించిన అన్ని కాఖలయందును స్వదేశీవస్తువులను కొనుగోలు చేయవలసినదిగా ఉత్తరు వొసంగబడెను.

త్రాగడును నిర్మూలించుట

ఇందుకు గురించి సహాశివయ్యగారు ఇటీవల బోర్డుసభ్యులకు కొన్ని తీర్మానములు ఆమోదంపవలయునని గోరుచు పంపియుండిరి. ఈ బోర్డువారు యితరకు పూర్వమే యీ తీర్మానములలోని అభిప్రాయములను మించిన అభిప్రాయమునే వెలిబుచ్చి తీర్మానించుచుండుటచే ఈ తీర్మానముల నామోదించుటయం జేలాటికష్టము లేక ఏకగ్రీవముగ నామోదించిరి.

జిల్లాబోర్డు ఉద్యోగముల విషయమై వైన నూచింపబడిన బ్రాహ్మణేశ్వరభావనము విశేషకరించుచున్న ఈ జిల్లాయందలి పారికే ఉద్యోగముల విషయములో యెక్కువప్రాముఖ్యత యియ్యవలసినదిగాను, ఈ జిల్లాలో బ్రాహ్మణేశ్వరులు దొరకనపును యితర జిల్లాల బ్రాహ్మణేశ్వరులను తీసికొనకూడదను భావమును నూచించుచు మాడ తీర్మానింపబడెను.

వేటపాలెం జాతీయ పరిశ్రమాలయము

మావేటపాలెమనందు మహారు నాలుగుమాసములక్రింద జాతీయ పరిశ్రమాలయము నెలకొల్పబడి ఆందు నేత పరిశ్రమలోని పుణులగు వైశ్యులచే ఖద్దరు వస్త్రములు తయారుచేయబడు చున్నవి. పక్షుగుకు పేకన ఖద్దరు నూలునే యుపయోగించుచున్నారు. అందు తయారుజేయబడిన వస్త్రములు మిక్కిలి బాగుగనున్నవి. భోవతులు, కుండ్లులు, నునాలాలు చొక్కానాలు నేయుచున్నారు. ఇప్పుడు కొంత సరకు అమృతమునకు సిద్ధముగ నున్నవి. ముందుగా ఆర్డరు ఇచ్చేవారికి కావలసిన నమూనాల ప్రకారము వస్త్రములాదిగా గలవానిని బహుత్వంలో తయారుచేసి యాయ గలరు. మా గ్రామములోనియువజనసంఘగ్రంథాలయమునకు స్వంతభవనముగా శ్రీయుత ఊటూరు వెంకట సుబ్బారావు పి. గారుచితముగా నొసంగిన భవ “సూర్యాయనాథ” తరచుటకు శ్రీయుత శేట్ల జమకలాల బహుజీ ప్రభృతులు యిచ్చుటకు దయచేసి గావించిన ప్రభువులన కలిగిన యభిమానోత్సాహముల ఫలితమే యీ జాతీయ పరిశ్రమాలయము. శ్రీయుత శంకరలాల బ్యాంకు శ్రీ, శ్రీయుత మగకలాల గాంధీ జీవేశభక్తులొసంగిన భావగర్భితముగు నిరాడంబర యుపన్యాసముల వలన జనలలో కలిగిన యావేశమే యీ రీతిగ కార్యరూపము దాల్చినది. గతనాలుగు మాసములనుంచి నేత పరిశ్రమ చురుకుగ నే పని జరుగుచున్నది. కాని వడుకునూలు దొరకుట చాలదుర్లభమైనందున యొకమ కొంత పనిజరుగక నిలిచినదని కొన్నికొబులు పనిలేక పోవుట తటస్థించుచున్నదనియు వ్రాయుటకు విచారకరముగ నున్నది. దేశభిమాను అందరు వైశ్యులచే స్థాపింపబడిన యీ జాతీయ పరిశ్రమాలయమును సర్వవిధముల యుచితరీతిని ప్రోత్సహింపవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఉ. వెం. శ్రేష్ఠి.
కార్యదర్శి.

గంజాం జిల్లా ప్రాథమిక పాఠశాలోపాధ్యాయులకు హెచ్చరిక

ప్రజాయ త్రాకాఖయగు నీవిద్యాకాఖయందు మనప్రస్తుతస్థితిని మనము బాగుగ గమనించుచు మన మెంతయుఘోషింపవలెనున్నదో తెలియగలదు. ఇక్కాలమున మనసంపదర ము కసంఘముగా నేర్పడినవో మనస్వక్రియలను మును వృత్తి సంబంధములను నగకష్టములను మున్నె షట్లలో చర్చించుకొని వైయధికారులకు పంపుకొని మనకష్టములను కొంతవరకు నివారించుకొనవచ్చును. మనజిల్లాకిట్టిసంఘములు క్రొత్తదియే యైనను నితరజిల్లాలలో రేజీసంఘములు తాలూకాసంఘములు జిల్లాసంఘములు ననేకములు పనిచేయుచున్నవి. మనజిల్లాలో నింతవరకెట్టి సంచలనము గలుగలేదు. ఇందుకుమనము మనలనే నిందించుకొనవలయును. ఇప్పటికైనను మేలుకొని నరసన్నపేటరేజిలో యొకసంఘము 16-12-28 లేదని యేర్పడి యీ నెల 11-12 లేదీలలోనొక (కాన్ఫరెన్సు) మహాసభ జరుపబడెను. ఇట్లే ఛత్రపురం డివిజనులోని యుపాధ్యాయుల సంఘ మొక టీమధ్యనే యేర్పడినట్లు “ఆశా” పత్రికవలన తెలియుచున్నది. కాన నిప్పటికైనను మేల్కొని యితర రేజీల యుపాధ్యాయులు రేజీసంఘములను స్థాపించి క్రమముగా తాలూకాసంఘములను, జిల్లాసంఘమును నేర్పరచుకొనుటకు సహాయపడవలెనని యిందుమూలమున నాసోదరులను మమ్ములను హెచ్చరించుచున్నాను.

జులమారు గంజాంజిల్లా 28-5-1924
సా. సాంబశివరావు,

నరసన్నపేట రేజీ ప్రాథమికపాఠశాలోపాధ్యాయసంఘము, కార్యదర్శి.

కలకత్తా, జూన్ 10:— జిల్లాగవై డిప్యూటీ కలెక్టరు తొమ్మిది గంటలవేళ యిద్దరు సిక్కులను కొట్టిరి. పోలీసువారు వచ్చి ఆసిక్కులను రక్షించిరి. (అ|| వె||)

మైనూరు ప్రతినిధుల సభ

బడ్జటునమా వేళము

ప్రారంభదినము

(స్వకీయలేఖరి)

మైనూరు, జూలై 9:—మైనూరు ప్రతినిధులసభ మహా రాజావారి జన్మదినసమావేశము నేడు మధ్యాహ్నము 12 గ. మైనూరు జగన్మోహనగోటలో ప్రారంభమైనది. ప్రత్యేక గౌరవ ప్రతినిధులలో మదరాసు శాసనసభాభ్యర్థులు లగు ఎల్. డి. స్వామిశంకర్, పేపాలరాజుగారు గలరు. దివాణిగారు అం గ్రమున ఉపన్యాసము జరుపుటకు 1 1/2 గంటల కాలమయ్యెను. క. హెచ్. రామయ్యగారు కన్నడభాషలోనికి తర్జుమా చేయ బడిన ఉపన్యాసము జదివరి. పిదప ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను. శబ్ది మెంటరీ ప్రశ్నలగుడ జరిగెను. వాటిలో చాలవట్టుకు ప్రశ్నలు తీర్మానములు విన్నపములరూపమున నున్నవని జెప్పి దివానుగారు తప్పించుకొనిరి.

పురాతనపట్టాలు, వస్తువులు, వాటిని జాగ్రత్తపరచుట మైనూరులో నూతనముగా కనిపెట్టబడినవి. వీటన్నిటిగూర్చి గల ప్రభుత్వతీర్మానములు చర్చింపబడెను.

శేషటికభలో ఆయవ్యయపటికపై ప్రభువచర్చ జరుగును. కర్నాటక నాయకులు:— శ్రీనివాసరావు డా. ఎస్. ఎన్. హార్దికరగార్లు 9 వ తేదీన మైనూరు విచ్చేసిరి.

ముద్రణచట్టము సవరణ

మైనూరు ప్రతినిధులసభలో రెండవసమావేశమునందు పుషపర్తిల్లా, ముద్రణా శాసనము సవరణ చట్టము చర్చింప బడినది.

ముద్రణా చట్టమునందలి ముఖ్యవిషయములు:

పత్రికలు ముద్రించి, ప్రకటిం చుటకు యిప్పటి వలె ముందుగా ప్రభుత్వమువారి అనుమతి బడయనవసరము లేదు. పత్రికాసంపాదకుడుగాని, ముద్రించువాడుగాని, ప్రకటించువాడుగాని రాజదొంగిలాయనము చేసినను, వివిధ సంఘములభక్త్య కలహముల ప్రోత్సాహపరచినను, పత్రికను పరిభ్రష్టము వారు నిలుపు జేయవచ్చును. ఇండియను పీనలకోడు 124 ఎ, 158 ఎ, 500 పెన్సను క్రింద శిక్ష ర్హములగు వ్యాసములు ప్రకటించుచివో పత్రికను నిషేధింప వచ్చును. ఈ విషయములలో నేరములను చీపు కోర్టువారు విచారింతురు. ఈ చట్టములోని విషయములు చర్చింపబడినవి. 102 సభ్యులు అనుకూలముగను 19 మంది పృతికూలముగనుం డిరి. (ఆ. పె.)

శిష్టపాఠశాలసభ (జలుమూరు గంజాంజిల్లా)

4-6-24 తేదీని శిష్టపాఠశాలసభ పండిత డి. యస్. శర్మగారి అధ్యక్షతనాధిపత్యమున నిచటి విద్యామండలమున సమావేశమైనది. కవితావృత్తిగల శిష్టకరణముల యావచ్చరి త్రము, అధ్యక్షులు బంధనసించిరి. ఖర్చుపురశిష్టకరణసమాజముల తోను, కోటబొమ్మగి కేంద్రసభవారితోను, జయపురముశిష్ట కరణసంఘముతోను, బొబ్బిలిఉత్కలనియోగిసంఘముతోను, పొల్లూండ శిష్టపాఠశాల పరిషత్తుతోను నీ మహాసభవా శేధ విందిరి. ఆయాసభలు దీనికి అనుబంధములుగా జేర్చుకున్నా రు. శ్రీశర్మగారి గంజాంమండలాంధ్రప్రదేశ్ పులయ స్వేచ్ఛమునకు పుస్తకధనసహాయముచేసినారము. శిష్టకరణసమాజముని పిలువ బడిది యీసంఘము యీతేదీని జరిగినమహాసభలోని మొదటి తీర్మానముప్రకారము శిష్టపాఠశాలసభ యని నేటిమొదలు పిలువబడును.

డబ్బీరు అనంతజగన్నాథరావుపాఠకులు,

కార్యదర్శి.

చాకులు-తాళములు

మంగలికత్తులు.

ఆంధ్రసాదరులతే చేయబడినవి మేలయినవి.

తెలుగే ధరలకాబట్టిలాగుకువ్రాయుడు.

బి వెంకటేశ్వర్లు లండన్ కో లిమిటెడ్

కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు cel.

8081

పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫ్ అడ్డెసు. "ఇండస్ట్రీ" పెద్దాపురం.

గుంటూరుజిల్లాసంఘము

30-7-24 వ తేదీ ఉదయం ౮ గంటలకు

గుంటూరు స్వరాజ్యకార్యాలయమున

సమావేశమైన కార్యసంఘసభవారి

ముఖ్యతీర్మానములు

(౫) కొల్లూరుజాతీయ విద్యాలయ ప్రధానోపాధ్యాయులు హిందీసహాయమునుగురించి పంపుకొన్నదరఖాస్తు చదువడమైనది. హిందీసహాయము కోరునా రందరును జూన్ 20 తేదీలోగా దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెనని ప్రకటనజేసి వచ్చే దరఖాస్తులతో సహా యీదరఖాస్తును జూన్ 20 కార్యసంఘసభలో ఆలోచింపవలెనని తీర్మానించడ మైనది.

(౬) కారదానికేతనం కార్యదర్శిని శ్రీమతి పున్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగారు తమపాఠశాలకు ధనసహాయమును గోరుదు రాష్ట్రసంఘమునకు పెట్టుకొన్నదరఖాస్తు చదివి తగినంతసహాయము చేయవలెనని రాష్ట్రసంఘమువారికి సిఫార్సు చేయడమైనది.

(౧౦) ఈక్రిందివారిని తొలకాచార్లుగా నియమించడమైనది.

గుంటూరుతొలకా:— శ్రీయంత మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారు సత్తెనపల్లి ,, గార్లపాటి హనుమంతరావుగారు తెనాలి ,, చైత నుబ్బారావుగారు, రావల్ల ,, కంధంపాటి సాంబయ్యగారు, రావు వెంకట్రాయణంగారు

బాపట్ల ,, కవుతా వెంకటచలపతిరావు, వాలిజేటి వీర రాఘవయ్యగార్లు

ఒంగోలు ,, కోట విశ్వనాథంగారు

వర్నారావుపేట,, అన్నాప్రగడ కామేశ్వరరావుగారు

పల్నాడు ,, నాళం మట్టపల్లిగారు

వినుకొండ ,, అవుటపల్లి వెంకట్రావుగారు

౨౧ వ తీర్మానము:— ౧౯౨౩, ౧౯౨౩ లో సంవత్సరములలో అడనపుపన్ను నిధిక్రింద వసూలైన మొత్తములోనుంచి లోగడవచ్చిన దరఖాస్తులను శ్రీయంత పున్నవ లక్ష్మీనారాయణగారు పరిశీలించి యుక్తముని తోచినవిధమున పంచిపెట్టుటకు అధికార మియ్యడమైనది.

౨౨ వ తీర్మానము:— ఈసభ తిరిగి ౧ గంటకు అడ్డరక చేయడమైనది.

(సం) అంచె శివయ్య,

ఉపాధ్యక్షులు.

ఈసభ తిరిగి 30-౭-24 మధ్యాహ్నం ౨ గంటలకు సమావేశమైనది. శ్రీ అంచె శివయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

౨౩ వ తీర్మానము:— కోటపల్లికొండలో గడచిన శివరాత్రికి ప్రజాసేవకుగానుచేసిన ఖర్చులతొలకాకు శ్రీ పత్రి అనంతరావుగారు యిచ్చినతెక్కునుచదివి అనంతరావుగారిచ్చిన విరాళము రు ౫౦ లు పోగా జిల్లాసంఘమువారితరపున ఖర్చు జెట్టినమొత్తం 3౦౯-౧౨-౦ ఆడిటరుయొక్క తనిఖీకి లోబడి మంజూరు చేయడమైనది.

అనంతరావుగారికి లోగడ దఫాలువారిగా యియ్యబడిన రు ౨౫౦ లు పోన మిగతా రు ౫౯-౧౨-౦ లు యిచ్చుటకు తీర్మానించడ మైనది.

౨౪ వ తీర్మానము:— కార్యదర్శులు ౧౯౨౩ సం॥లో జరిగినవనినిగురించి యిచ్చిన నివేదికమును చదివి అంగీకరించడమైనది. తిలక్ స్వరాజ్యనిధి దాతలపేర్లజాబితాతో కూడ దీనిని ప్రకటించుటకు తీర్మానించడ మైనది.

౨౫. ౧౯౨౪ సం॥ ఏప్రిల్ ఆఖరువరకు జరిగినవనిని గురించి కార్యదర్శి లిచ్చిన నివేదికము చదువడమైనది.

౨౬. ఆంధ్రరాష్ట్రసంఘమువారు దేశారాధకుల వేతనములపైరాలగారకు యీజిల్లాకు ప్రతిసెల యిచ్చువస్తు ౫౦౦ రూ॥లు యీసంఘవ్యయమునకు చాలనందుననున్న, ఈసంఘమువారు రాష్ట్రసంఘతీర్మానముప్రకారం పూజానిధి తప్ప యితరవిధముల ననూలు చేయుటకు వీలులేకపోవుటచేతనున్న, యీసంఘమునకు సెలసరిఖర్చు సుమారు రు ౧౦౦౦-లు చొ॥న మేసెల ౧౪ తేదీనుండి యీసంఘమున కిప్పించవలెనని రాష్ట్రసంఘమువారిని కోరడమైనది.

౨౭. గుండు సూర్యఅనంత నరహరిరావుగారికి గుంటూరుపత్రికకు యిచ్చిన అప్పు రు ౧౨౫౦-లను సెప్టెంబరు ౧ వ

తేదీలోగా యియ్యవలెనని వారికి నోటిసు యియ్యవలెను.

౨౮. అధ్యక్షులు, కార్యదర్శులు కలిసి ౭-౭-౨౪ వ తేదీని చేసిన నియామకములు చదివి ఖాయపరచడమైనది.

౨౯. ఆఫీసుగుమాస్తా వూర వెంకటసుబ్బారావుగారికి ఒకసెలసెలపు పూర్తివేతనముమీద యిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది.

బదిలీ గుమాస్తా దొరికినవెంటనే వారికి సెలపు యియ్యవలెను.

3౦. శ్రీయంత వడ్డమూడి ముక్తేశ్వరప్రసాదరావుగారి కార్యాలయములో వర్గింగకార్యదర్శిగా నుండుటకు తీర్మానించడమైనది.

(సం) అంచె శివయ్య,

ఉపాధ్యక్షులు.

3౦-౭-౨౪

వడ్డ మూడి ముక్తేశ్వరప్రసాదరావు,

౬-౬-౨౪.

జిల్లాసంఘకార్యదర్శి.

నాణ్యమైన బనీనులు

ఈ దిగువ నుదహరించిన మిల్లులో తయారగుచున్న బనీనులు, హిందూదేశపుమిల్లు నూలులోనున్నా, ఖద్దరునూలులో, నున్నా, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్నా, సకలమైనపట్టు, పున్నె, ప్రత్తి, వగైరాధారముతోనూ తయారుచేయబడి, బహుసరసమైనధరలకు. భాగ్యవంతులకు, వీరసాదలకు, వీలుగా యుండేలాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చాకగా యేర్పాటు చేసి విక్రయించుచున్నాము.

వర్తకులకు (హోలు కేలు) మొత్తపు బేరమునకు, కంట్రాక్టులకు, చాలా వ్యాపారవీళ్లు కల్లుజేసినాము గనుక ధరలు తెలియగోరినవారు యీక్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చార్జీ లేకుండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంసిలు బనీనులు ప్యాకెట్టు ౧ కి ఖరీదు, పోస్టు ఫ్రీ రు 6-0-0

మానేజరు:— ఆంధ్రహాజీరీమిల్సు, రెజివాడ, డి.వి.వి.వి.వి.వి.

ఆయుర్వేద వైద్య సంగ్రహము

అన్ని వ్యాధులను సులభముగా చికిత్సచేసికొన దగిన 600 యోగములు గల వైద్యసంగ్రహము. 1-3 1-4-0 వి. పి. ఆ 6 ఆయుర్వేదచంద్రిక:— వైద్య, ఆరోగ్య, శారీర, వస్తు గుణ, చికిత్స మొ॥ వ్రాయబడు వైద్యపత్రిక. సం॥ చందా, రూ. 2 8-0. మాదిరి యిచ్చితము.

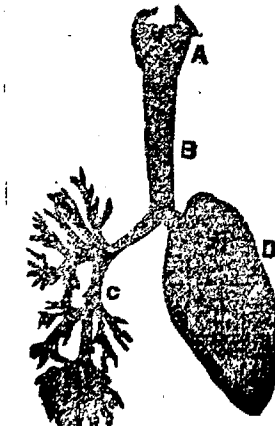
శి. పి. అండు కో, పెరిడేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

దగ్గులు! జలుబులు!! ఇన్ ఫ్లు ఎన్సా!!!

హా డ్ స న్సు

“యూమెంతాల్ జాజుబులు” అన్ని విధములదగ్గు2 జలుబు, గొంతుపుండు, రొమ్ము పడితేము, ఇన్ ఫ్లు ఎన్సా” మొదలగువాటిని తప్పక తుడుర్చును. తీయమున రానీయక ఆటంకపరచును.

“ది లాక్ పాట్” “ఆస్ట్రేలియన్ మెడికల్ గెజెట్టు”, “ది ప్రాక్టిషన్” “మెడికల్ ప్రెస్సు ఆండు సర్క్యుల్” “మెడికల్ రివ్యూ” “ప్రాక్టికల్ మెడికల్” థెర్లి (ఇండియా మొదలగు వైద్యప్రపంచముచే సిఫార్సుచేయబడినది.

కంఠధ్వని కుత్తుక

ఉపరితిత్తులు మొదలగు వాటికి కావలసినది

మి.స్వగపేటిక.

వి.శ్యాసనాశము.

సి.శ్యాసనాశము యొక్క

గొట్టము.

డి.ఒక శ్యాశోకము ప్రత్యేక

భాగము. అన్ని తెప్పిగుకా

ణము లందును వెను దొరకును.

ఆస్ట్రేలియాలో చేయబడినది. బుడ్డి 1-3 ధర రు 1.2.0.

అన్ని పోట్లలో దొరకును, ఈ దిగువ తెలుపబడిన జాగా లలో దొరకును.

మెసర్సు ఎస్. దేశాయి గౌండ్స్ అండ్ కో, వైసా బజారులోడ్డు. ఆక్సిడ్ అండ్ కో తెప్పిగు, బ్రాడ్వే.

సోల్ ఏజెంట్లు:— నైసామనామ్మదు అండుగును, 5 పెట్లెన్ గిట్, బొమ్మ, ముద్రాసు.

జూ బు లు

గుంటూరుజిల్లా సంఘము

బాపట్ల తాలూకాలో రాష్ట్రసంఘమునకు 1.6.24 వ తేదీన తిరిగి జరిగిన యెన్నికలలో యీ క్రింద పేర్కొనబడిన వారు యెన్నికొనబడి రని యందుమూలముగ ప్రకటించడ మైనది. ఎవరెవరికి యెన్నికొట్టు వచ్చినది వారిపేర్ల కెదురుగా ప్రకటించేయడ మైనది.

మద్ది వెంకటరంగయ్య గారు	రు	245
నేతి వెంకటాచలపతిగారు		217
కవుతా వెంకటచలపతిరావు గారు		210
శిష్టా సాక్షి సోమయాజులుగారు		207
చక్రవర్తుల వెంకటరంగాచార్యులుగారు		202

ఈ యెన్నికలకు ఆక్షేపణ లన్నవారు తమ ఆక్షేపణ లను యీ నెల 18 వ తేదీలోగా చేయవలసి జిల్లాసంఘమునకు పంపుకొనవలెను.

కన్నెగంటి సూర్యనారాయణమూర్తి,
అధ్యక్షులు.

వ. ము. ప్రసాదరావు,
గో. వెం. కృష్ణారావు,
కార్యదర్శులు.

కావలి ఫిర్యా-కాంగ్రెసుసంఘము

శ్రీయుతులు వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు, రాళ్ల పల్లి రామసుబ్బయ్యగారు, గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్యగారు, దేశభట్ల రంగయ్యగారు కావలి తాలూకాలో మేనెల 23 తేదీ నుండి 20 తేదీ వరకు జలదంకి, బ్రాహ్మణకాక అగ్రహారము, బ్రాహ్మణకాక, కమ్మవారిపాలెం గ్రామాదులలో ప్రచారము చేసిరి.

జలదంకి గ్రామంలో ప్రస్తుతదేశస్థిని ఉద్యమతత్వమును గురించి బోధించి కాంగ్రెసుసంఘమును స్థాపించి పూజానిధికి రు 21.0.0 లను వసూలు చేసిరి. 60.0.0 వాగ్దానములు చేయ బడెను. బ్రాహ్మణకాక, అగ్రహారములో సభ్యులను జేర్చి బహిరంగసభలు గావించిరి.

పూజానిధికి రు 10.0.0 వసూలయ్యిరి. 50.0.0 వాగ్దా నము చేయబడినది. కమ్మవారిపాలెంలో రు 10.0.0 పూజా నిధికి వసూలు కాబడినవి. వాగ్దానములు 40.0.0 వరకు చేయ బడెను.

శ్రీయుత దేశభట్ల రంగయ్యగారు కేవలం వెంకటసుబ్బ య్యగారు కలిసి మేనెల 24 తేదీ బయలుదేరి వెలగపాడు, కలిగిరి, సిద్దనకొండూరు బసిరెడ్డిపాలెం గ్రామాదులకు వెళ్లి కొంత దూరిని కొనుగోలుచేసిరి. రు 60.0.0 పూజానిధికి వసూలు చేసిరి. రు 50.0.0 వాగ్దానములు చేయించుకొనిరి.

బ్రాహ్మణకాక ఖద్దరనూలు నేతకు, వ.డు కు ట కు, ముఖ్యసానము అయియున్నది. ఇచ్చట వై రెండుపనులకు తగినవసతు లన్నియు గలవు. ఈ ప్రాంతములందు ప్ర త్తిపండును. ఈలోగా వర్షములు బాగుగ కురియనందున ప్ర త్తి బాగుగ పండుటలేదు. శ్రీయుత ఇస్కా రామిరెడ్డిగారికంటి గొప్పరయి తులు ఇంటివాడుకకు కా వ ల ని న ప్ర త్తిని పండించుకొను చున్నారు.

జలదంకి, బ్రాహ్మణకాకపరిసర గ్రామములయందు ఆనేక మంది వడుకుటయందు నేర్పులై దూదికొర కెదురుచూచు చున్నారు. జిల్లాఖద్దర కాఖివారు కాని, కాంగ్రెసుసంఘముల వారుకాని దూదిని విరివిగా ఇచ్చట నిలువజేసి వడికించుట యుత్తము.

కావలి తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘమును పునరుద్ధరింపవలసి యున్నది. రామాయపట్నం ఫిర్యావారు ప్రతినిధులను పంపి యున్నారు. బ్రాహ్మణకాక, ముంగమూరు కావలి ఫిర్యావ వారు ఫిర్యాకు రి గురు వంతున వెంటనే ఎన్నుకొని వారిపేరు ప్పిన నాకు దెప్పినవో కావలి తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము స్థా పింపవలెను. కాన కావలి తాలూకాలోని ఫిర్యాసంఘముల కార్యదర్శులు ప్రతినిధులబాపితాలను వెంటనే పంపప్రాధితులు.

గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్య

కార్యదర్శి, కావలి ఫిర్యా కాంగ్రెసుసంఘము.

నెల్లూరుజిల్లా తాలూకా బోర్డులను కాంగ్రెసు వశము చేసికొనవలెను

1925వ సంవత్సరం మార్చి నెలలో అన్ని తాలూకా బోర్డులకు మరల ఎన్నికలు జరుగును. తాలూకా బోర్డులలో ఎక్కువ స్థానములను కాంగ్రెసువారు సంపాదించ గలిగినచో నిర్వాణ కార్యక్రమమును అనగా ఖద్దరు, పంచముల యభివృద్ధి, మద్య పాన బహిష్కారము, జాతీయవిద్య మొదలగు విషయములందు ఎక్కువపనిని చెయ్యగలుగుదురు. మరియు ఈబోర్డులలో మన ము పనిచేయుచు ప్రజల కెన్నియోవిధముల మేలు చేయు చుండుట వలన ప్రజల యనురాగమును సానుభూతిని మనము ద్యమము పట్టి తిప్పుగలుగుదుము. దేశ సేవయే జీవనముగా గలిగి ఎట్టి బాధలైన యనుభవించిన కాంగ్రెసువారు ఈబోర్డులందు తమ ధర్మమును నిర్వహించుటయందు ఎక్కువ వ్యవధిని శ్రద్ధను వినియోగించి ప్రజల హక్కును ఎక్కువ సమర్థతతో కాపాడగ లరని నమ్ముచున్నాము. తాము తీర్మానింపబోవు ముఖ్యమైన విషయములలో ప్రజాభిప్రాయమును ముందుగానే కనుగొనుట, అవిధముగా తమ ఓట్లనిచ్చుట, ప్రజల యిబ్బందులను శ్రద్ధ తో కనుగొనుట అట్టియిబ్బందులను దైన్యముతో వెలిబుచ్చుట మొదలగు సందర్భములను కాంగ్రెసువారు ఈబోర్డులందు ప్రశం సనీయుమగు విధమున నిర్వర్తించ గలరు. కావలి, నెల్లూరు, వెంకట గిరి తాలూకాబోర్డులందు స్వార్థత్యాగులైన దేశారాధకు లీపనికి బూనుకొని కరపత్రములు ఉపన్యాసముల మూలమున ప్రచార ము సజ్జవుతున్నారు. జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘము నియమించిన స్వ పరిపాలనా కాఖివాడు ఈవిషయమై ఒక కరపత్రమును ప్రచు రించి పంచిపెట్టుచున్నారు. గొప్ప రైతులు చాలమంది ఈయు ద్యమమునందు సానుభూతిని చూపుచు సాయపడుచున్నారు.

ఇదేవిధముగా ఆగట్టు నరంబరు నెలలో జరుగబోవు నెల్లూరుమునిసిపల్ సంఘముయొక్క ఎన్నికలందుగూడ కాంగ్రెసు వారిని ఎక్కువగ ఎన్నుకొనవలసియున్నది.

దేశభిమానులు కాంగ్రెసు తరపున అభ్యర్థులుగా నిలుచు టవలనను నిలిచినవారికి వోట్లను యిప్పించుటయందును ఇంకా యితర వసతులను కలిగించి యీయద్యమమును సఫలము చే యుటయందు సహాయపడెదరని ప్రార్థించున్నాము.

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య,

గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్య.

బోడనకుట్టు (అమలాపురం తాలూకా)

ఆయుర్వేద వైద్యమునుగురించి బ్రహ్మశ్రీ ఆయుర్వేద భూషణ ముక్కామల వెంకటకాశ్రితి ఎ. ఎం. ఎ. పి. గారు 8.6.24 వ తారీఖు సాయంత్రము 8.30 గంటలకు మాగ్రామ మున మాజీకి లాంతనందు ఓవధ్యాయులను జూపుచు గంభీర ముగ నువస్థనించిరి. అందరి విశేషవిషయముల నిందు పొందు పరచుచున్నారు.

“ఆయుర్వేద మనాదినుండియు భరతదేశమున భ ర తీయుల కాశోగ్యమాలకమై యున్నది. ఇయ్యది యీ మధ్య కాలమున మనదేశాగ్రగమ్యవలన ఆవిరణయందు లేకపోవుటచే దినదిన త్రోవ్యమును బొందుచున్నది. ఇప్పటి వైద్యులుగూడ దానికి తగినట్లే యథేచ్ఛగ వైద్యము జేయుచున్నారు. అందు క’స్త్రజ్ఞానముగల వైద్యులు లేకపోవుటవలననే మనప్రజలకు దీనియం దభిమానము క్షీణించవలసి వచ్చెను. ఇప్పటికైనను కొందరు ప్రజలు ఆయుర్వేదవైద్యమం దుండు ప్రభావమును వారివారి యనుభవములచే పొగచుచుందురు. ఇంతయేల అగ్లాం యుర్వేదవైద్యముల రెంటిని జదివిన ప్రతివైద్యుడును ఆయు ర్వేద ప్రభావము నెరిగియే యుండును. కాని పాశ్చాత్యవైద్య వ్యామోహమును పురస్కరించి దీనియం దాదరణజూపుటలేదు. దీనికంతకు ప్రజలే కారణము. మనదేశమునందలి ప్రజలకు అన్య దేశీయులచే తయారుగాబడిన ఔషధము తెల్లుపయోగించునో ఆలోచించినయెడల మీకే దెలియగలదు. హిందూదేశమందుండు శీతోష్ణ స్థితికి ని, యూ ర పు నం దుం డు శీతోష్ణస్థితికిని యెట్లు పోల్చు న గు ను. మ న ము జన్మించిన తోడనే మాతృస్వస్థాన మెట్లు మనకు హితమగుచున్నదో అట్లునే మనకు జన్మించినవ్యాధులకు మన మాతృదేశీయౌషధములే హితమగును. కాన మనదేశమందలి ప్రతివాడును తన శరీరస్థితి కనుగున నాయుర్వేదౌషధముల నేవింది రోగనిర్మూలన మొన ర్చుకొనగలుగును గాక!”

ఈ రీతిగ ఆయుర్వేదప్రభావమును దానియొక్క క్షీణకారణములను దానిని అభివృద్ధిజేయుమార్గములను సులభముగా రోగ

ముల గురుర్చుకొను ఉపాయములను విపులముగ మాజీకి లాంత రనందలి ఓవధుల జూపుచు 2 గంటలకాలము ఉపన్యసించిరి. అఖదన సభ్యులకు చందనములతో నభ ముగిసెను. (2వ విలేఖరి)

శ్రీ రామబాలభక్త పుస్తక భాండాగార ప్రథమవార్షికోత్సవము

రాజమహేంద్రవరము

ది 2-8-24 సాయంత్రము 4 గంటలకు గుండువారి

బిభిషాసున్న శిలా పీఠభద్రుడుగారి భవనమందు, మ-రా-శ్రీ శ్రీ బాలదారిపీఠాచార్యులుగారి యాధిపత్యమున భాండా గార వార్షికోత్సవము జయప్రదముగ జరుపబడెను. రిశ్మిభక్త శ్రీ గౌరవిగ్రంథాలయ విరామహాలకు మ-రా-శ్రీ శాశం కృష్ణారావుగారు మున్నగు వర్తకభిమానులు రెల్లరును గుమారు 800 మంది సభ నలంకరించిరి.

ప్రథమమున శ్రీ పొట్నూరు అప్పారావు పట్నాయక్ గారు దైవప్రార్థనము గావించిరి. శ్రీకంచర్ల సత్యానందము గారిచే కార్యసవేదికము జరుపబడినది. శ్రీపండిర మల్లికార్జున రావుగారిచే పురాతనగ్రంథాలయోపయోగములను గుతించి, చక్కగ నువస్థనింపబడినతరువాత, మ-రా-శ్రీ గాడిచర్ల హరిశ్చంద్రులరావుగారు, గ్రంథాలయసందర్శమున యువకుల యొక్క యుత్సాహమును ప్రశంసించుచు, ప్రాతఃకాలసంధ్యా నృప్తానమును గూర్చియు, రామాయణ, మహాభారత పురాణ కాలక్షేపముగూర్చియు, ప్రస్తుతదేశపరిస్థితులను గూర్చియు చక్కగ నువస్థనించి గ్రంథాలయ మభివృద్ధి గాంచుగాక యని యాశీర్వదించిరి. శ్రీ రామబాలభక్త పుస్తక భాండాగార స్థాప కులగు మ-రా-శ్రీ కంచర్ల సత్యానందముగారు భాండాగారాభి వృద్ధినిగూర్చి తా మొనర్చిన విధానములను విపులముగా నువస్థ నించిరి. శ్రీ పొట్నూరు అప్పారావు పట్నాయక్ గారు గ్రంథాలయభివృద్ధినిగుతించి కొన్ని పద్యములనుచదివి సభారంజక మొన ర్చిరి. తరువాత శ్రీ భవశేష్యరావు సోమలింగాచార్యులుగారు గ్రంథాలయోపయోగములను, యువకుల నూతనోత్సాహముతో నూతనాంశములను కనిపెట్టి యుత్పత్తి సంబంధము విజ్ఞానమును ఆంధ్రలోకమునకు వెల్లడియగునట్లు ఆంధ్రభాషలో గ్రంథ మూలమున ప్రచార మొనర్చినగాని దేశమయొక్క అర్థికదుఃస్థితి తొలగ నేరదనియు, తన్మూలమున గ్రంథాలయోధికారు రెల్లరును అట్టి సద్గ్రంథప్రచార మొనర్చుట శ్రేయోదాయకమని హెచ్చ రింపుచు సభాసదుల నుత్సాహపూరితులం గావించిరి. తరువాత గ్రంథాలయమునకు గుమారు 11 వందల పుస్తకములను విరాళ మొసంగిన మ-రా-శ్రీ కాశ్రిడవల్లి రమణయ్యగారికుమారులు భనరాజుగారికి గ్రంథాలయము తరపున సన్మానపత్రముకట్టి సమర్పించిరి. అగ్రాసవాధిపతిగారు గ్రంథాలయపరిస్థితులను గూర్చియు, యువకుల యుత్సాహమును ప్రశంసించుచు, తమ యంతోపన్యాసమును ముగించిరి.

కార్యదర్శి.

కలాభివర్ధన బహుమానములు

“కలాభివర్ధన” సందర్భమున గెలుపొందినవారి నామ ముల, వారికి యీ క్రిందివిహుమతులు ఆనేక వందనముల వో నొసంగబడెను.

అకుండి నారాయణకాశ్రితిగారు, నెల్లూరు	రు	116
కొక్కోజ నూర్యనారాయణరావుగారు, రాజమండ్రి		50
ద్విజేషుల బ్రహ్మానందరావుగారు, కటిం		25

మచిలీపట్నం, } శతావధాని-వేంకటకాశ్రితి, మేనేజరు
7.6.1924.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద, సిద్ధధర్మవైద్య పాఠశాల, గుంటూరు

ప్రకటన

ఇంగ్లీషు తెలిసి ఆంధ్రవిద్యా పాండిత్యమును గలిగి 18 మొదలు 25 సంవత్సరముల వయసుకు మించనటువంటి సత్ప్రవర్తనగల ప్రతిస్త్రీ పురుషులు మతవివక్షణలేకనే మా వైద్యపాఠశాలలో నుచితముగా వైద్యవిద్యబడయవచ్చును. విద్యా ర్థులుగా నుండగోరువారు దరఖాస్తులను 1924 సంవత్సరజులై 5 తేదీలోగా ఈదిగవ అడ్రెస్కు చేరులాగున రిజిస్టరు పోస్టు ద్వారాపంపుకోవలయును. పాఠశాల జూలయి 21 తేదీన తెరు వబడును. వివరములను గోరువారు ఒక్క ఆణా పోస్తేజిప్తాంపు ను పంపుకోవలయును.

గుంటూరు } వైద్యరత్న వి. పి. రాజు,
9.6.1924 } యల్. పి. పి. అండు యన్. యమ్. రియ.
ప్రిన్సిపాల్ ఆంధ్రఆయుర్వేద సిద్ధివైద్యపాఠశాల.

అమృతాంజనము

మందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0 8-0 వి.పి. 0-13-0
ఒక డబ్బీ తైలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటిమలు మచ్చలుమాను. ముఖము కాంతిబారి, నన్నగా అద్దమువలె ప్రకాశించును. చర్మము పృథుత్వముకలిగి నానాకు లేదును.
ఈ తైలము మంచినువాన గలిగి మిగడవలె నుండును.

గజికి తైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-4-0
గజ్జి, చీడ శరీరములకు వ్యాపించి ముఖముగ చిన్న పిల్లలకు విశేష భాధను గలిగించుచున్నవి. ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుము, జీల మొదలగునవి నశించును. తప్పుక పనిచేయును. వెలకన్న పోష్ట్యుల్యు లధికమగుగాన ఇతరములతో కలిపి తెప్పించుకొనుట యుక్తము.

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-2-0 డబ్బీ 1 కి 1-4-0
ఈదంతచూరముతో పండ్లతోముటలన చిగుల్లు గట్టిపడును. చిగుల్లనుండి గక్కుము కారమండును. నోటుగ్గంధములేక యుండును. పండ్లుముక్కములకలె తెల్లగా నుండును. స్వస్వాసానానాముగ వాడుటకు దగియున్నది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుకెట్టిరీది మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

క్రీరామవిజయం-నాటకము	0 8 0	కారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	0 4 0
తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా! సత్యసా)	2 4 0
రాయగళాశ్రీ విరచితము)
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు	0 6 0
కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)
హిందీ మొదటివాచకము	డిటో	...	0 6 0
హిందీ తెలుగు ప్యాశెట్టు డిక్షనరీ వెల 1-0-0	సంగీత శమంతకమణి	...	వెల 0-8-0
సత్యవత్స్యుపాఖ్యానము-పద్య కావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట	1 0 0
గట్టుచున్నది. కల్పనలు మొండు ఈ గ్రంథమును. జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య
మేని వదల మడి జనింపదు.
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష	1 8 0
అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు,	0 4 0
శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.
శబ్దకాముది (నిఘంటువు జేబులోనిముడునది)	1 4 0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	0 8 0
తత్వమచంద్రిక	...	వెల 1-0-0	సతీకా ఆధ్యాత్మికబింతామణి 0-12-0

మహర్షిదేవేంద్రనాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త:- మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)
ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ తగినది. 214 పేజీలు } ధర రూ 2 8 0
నిండుక్యాలికోబైండు ఫెడర్ వైటుకాగితములు } పోస్టాభివృద్ధులు ప్రత్యేకము.

శ్యామా సుందరము

ఒక చక్కని నవల
గ్రంథకర్త: ఒంపిలి సత్యనాథము

ఇది నలువదేండ్లకు పూర్వ మాండ్రదేశమును కలవరపఱచిన
రంపయ్యద్దము
నకు సంబంధించిన నవల. కథాసందర్భములు, వర్ణనలు,
రంగములు, పాత్రలు వృద్ధములై చిత్తము నాకర్షించును
డిబ్బి సైజు ౧౮౦ పేజీలు : వెల రూ 1-0-0
ఒకేసారి మొత్తముగ కొనువారలకు కమిషన్ ఇవ్వబడును

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తపాలాపెట్టె 212, మదరాసు

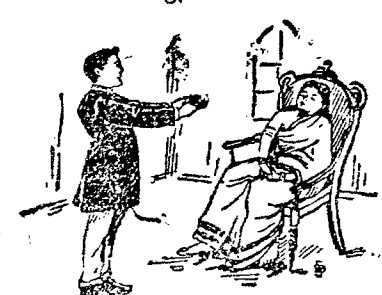
కావలెను

ప్రతి చోట ఈ కార్యాలయమును విశ్రయించుటకు ఏజెంట్లు కావలెను మిక్కిలి లాభకరమైన వ్యాపారము. దరఖాస్తు పంపిన ప్రజలు తెలుపబడును.

Rajavid Sri Ramandasji Kaviraj
152 Harrison Road, Calcutta

మెన్తరిజము నేర్చుకొనుడు

మెన్తరిజము, హిప్పటిజము, తాల్ రీడింగు, మెన్తరిజహాయమున వ్యాధి నివారణ మొదలగు విషయములన్నియు

విషయముగ మెన్తరిజహాయముగ గురువు లేకనే ఆ భ్యాస రోగ్యముగ రచింపబడిన సమ్మోచన గ్రంథము తత్ విద్యా వ్యాపకోదేశములో వెలగింది

ఒక రూపాయకు

మాత్రమే అమ్మబడును. వి.పి. ఛార్జీ వ్యాసులఅవతారిక
అడవ:-

మేనేజరు హిప్పటిక్ హోము, ఏలూరు.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

20 మాత్రలు 0-10-0 (కడి అణాలు)

మెనులభము! (పోష్టాభివృద్ధుల ప్రత్యేకము) గుణవర్ధకము!
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యమునే కలిగెడి వైర్మికాకల కీమాత్రలు దివ్యాభివృద్ధి. ఆత్మము, అమృతాంజనంబు, అగ్నిహంధ్యము, అతిబాహు, ఎక్కిళ్లు, పర్వాంగముల నందు బలమును, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిశువు, ప్రేక్షు, అణులు, మొదలగువానియందు గలగడి నొప్పలను బోగొట్టి జేబుమును మంచి యారోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేహవార నొప్పలను వెంటనే మాన్పును. యిందు ఆ నేకవిషధులు చేరినవి. అనుభవము గల ఔషధముగుటకేతన పంపుపాంక్షయి యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:-
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టల్ బిడుమిలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.